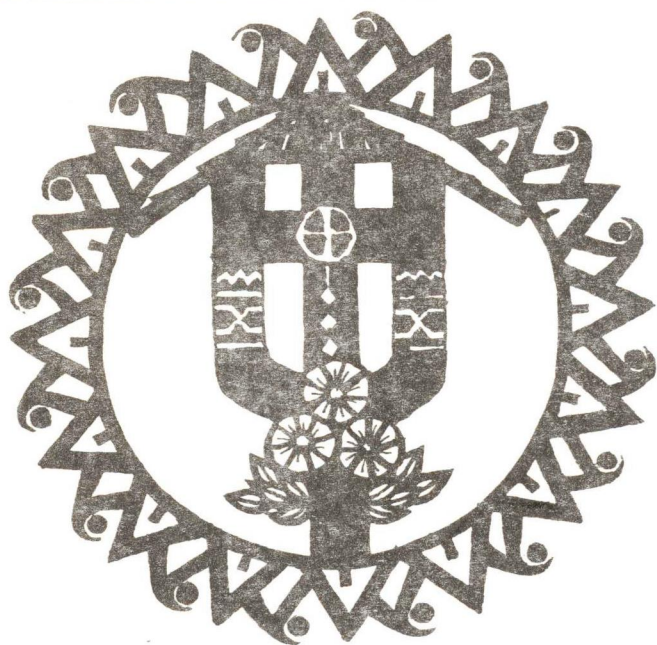

BULETINUL CASA ROMÂNĂ

MARTIE-IUNIE 1986

CONTENTS

Editorial: "Doctrina Reagan" (IJS).....	3
Radu Gyr, "Basarabie robită".....	6
Florica Bațu, "Cunoașteri".....	7
Nichifor Crainic, "Ucenicul," Cântecul norilor".	8
Ion Th. Ilea, "Cînstirea ulciorului".....	9
I. G. Dimitriu, "Vraciul".....	10
Eugenia Adams-Mureșanu, "Statuia".....	11
Ovidiu Vuia, "Sic Cogito".....	19
Nicolae Novac, "Oameni care au fost," Orădeapus"	27
I. Racoveanu, "Tălmăciri din lirica universală"	30
Cărți: Jean Negulesco, "Things I Did....,"--	
dare de seamă--V. Versavia.....	40
English Section: Cornel Petrassevich,	
V. Alexandri, Zamfir.....	43
Spicuiri din Presă (IJS).....	50
Stiri de la CRC.....	59
In Memoriam: Gabriel Bălănescu.....	72
Calendar (Romanian).....	74
Acknowledgments, Refugee problems & prospects...	76
Calendar (English).....	82
Membership Roster.....	83

Editorial Board

Eugenia Adams-Mureșanu	Foreign Correspondents
Nicolae Cazacu	
Eugen Coban	Angela Comnène
Traian Ocneanu	Dionisie Ghermani
Mihai Olteanu	Dumitru Ichim
Vasile R. Versavia	Aurelio Rauța
Mircea Rațiu	Emil Vicas
Rev. Ioan Sirbu	Ovidiu Vuia

Secretary - Judy Smultea

Buletinul Casa Română

- APARE TRIMESTRIAL -

Redacția și Administrația: 124 Montecito
Oakland, California, 94610

Redactor: ILIE SMULTEA

Redactor literar: NICOLAE NOVAC

Anul IX

Nr. 1-2

EDITORIAL

"DOCTRINA REAGAN"

Din acțiuni recente pornite din cercurile înalte de fabricație politică ale prezentei administrații încep să se contureze tot mai clar trăsăturile unei strategii globale recunoscută drept Doctrina Reagan--"The Reagan Doctrine."

Obiectivul acestei doctrine pare să fie o afirmare a poziției americane de mare putere bazată pe principii de guvernământ democratic, cu alegeri libere și respect pentru drepturile omului. Ea schimbă tonul defensiv al doctrinelor precedente care au avut o postură defensivă ("containment"). Chiar și confruntarea Kennedy-Krușciov (1962), pe chestia amplasamentului de rachete atomice în Cuba, n'a fost decât o aplicare fermă a "Doctrinei Truman." Obiectivul acestei prime doctrine post-belice (Martie, 1947) a fost să oprească expansiunea Sovietică și a rămas un puternic factor în politica externă americană. Rând pe rând, doctrinele Eisenhower--cu privire la Orientul Mijlociu, Nixon--cu privire la necesitate auto-limitării militare în urma experienței din Vietnam, Carter--cu privire la apărarea intereselor americane vitale în regiunea Golfului Persic, au păstrat un caracter strict

defensiv chiar în fața unor acțiuni ofensive sovietice cu intervenții masive în Angola, manipulațiuni brutale în Polonia sau invazia militară în Afganistan.

Ce este nou în Doctrina Reagan? Răspunsul îl găsim în primul rând în discursul anual al președintelui adresat națiunii la 6 Febr., 1986:

...Our mission is to nourish and defend freedom and democracy and to communicate these ideals everywhere we can.... We must not break faith with those who are risking their lives on every continent, from Afghanistan to Nicaragua, to defy Soviet supported aggression and secure rights which have been ours from birth.

Angajamentul a fost reînnoit și mai recent în unul din discursurile săptămânale difuzate prin stațiunile de radio: "...The United States, the historic fighter for freedom, must play its part" (Statele Unite, luptătorul istoric pentru libertate, trebuie să-și îndeplinească rolul). (Vezi: Anthony Lewis, "The Reagan Doctrine," NYT, 31 Martie '86, p.17. În continuare, președintele Reagan afirmă caracterul global și de lungă durată al acestui angajament, cu aplicație urgentă în Nicaragua și Africa de Sud. Percepția Președintelui este că "...ne găsim în fața unei revoluții democratice," prin care popoarele își reclamă dreptul de a-și determina propriul lor destin "fără coersiune or tiranie."

Faptele care demonstrează prezența acestei doctrine se desfășoară zilnic pe scena politică națională și internațională și sunt analizate de către veteranul jurnalist Joseph C. Harsch într-un recent articol (C.S.M., 3,28, '86, p. 9): "Gulf of Sidra: part of Reagan effort to roll back Soviet influence" (Gulful Sidra, o manifestare a efortului Reagan pentru dislocarea influenței sovietice). Aceasta este doar una într-o serie de acțiuni menite să contracareze pozițiile câștigate de Uniunea Sovietică în perioada Brejnev. Celelalte sunt evidente în:

(1) Cererea adresată Congresului pentru ajutor rezistenței împotriva regimului marxist din Nicaragua;

(2) Prezența demonstrativă a unităților navale americane la 6 mile de țărmurile peninsulei Crimeea (Marea Neagră);

(3) Livrarea continuă de armament luptătorilor de rezistență din Afganistan;

(4) Sporirea nivelului de aprovizionare cu arme și echipament a forțele rebele de sub comanda lui Jonas Savimbi în Angola;

(5) Repudierea propunerii sovietice pentru un moratorium în detonarea experimentală de noi arme nucleare.

Autorul articolului consideră că Uniunea Sovietică și-a extins "sfera imperială" între 1969-1979, începând cu Vietnam, Cambodia, Yemenul de sud, Etiopia, Angola, Mozambic și culminând cu invazia din Afganistan. Este de remarcat că "Reagan își alege obiectivele cu prudență în raport cu gradul de prezență și de angajament sovietic...." (Sovietele nu au un tratat de prietenie cu Libia.)

În orice caz, faptele și evenimentele care justifică existența unei Doctrine Reagan depășesc cadrul doctrinelor anterioare de "containment" și marchează mai multă inițiativă și un drum strategic spre noi frontiere....

BASARABIE ROBITĂ

de Radu Gyr

Din Bugeac până'n Hotin
bubă neagră și venin.
Din Orhei până'n liman,
junghi și țeapă de catran.
Cerul supt, cu șolduri slabe,
stă'ntr'o rână pe cocioabe.
Zarea zace 'nvinețită
ca o piele tăbăcită.
Mlaștinile, în pustie,
fumează otravă vie.
Putrezi, racii și răspării
pe sub secetele țării.

Luna pare streang și cange –
soarele, pe picioroange...
Iese Foame'n drum oloagă,
râșchirată pe mărșoagă,
și cum horcăie, beteagă,
la oblânc, într'o dășagă,
sună numai căpășani
și ciolane de rumâni.
Iese Foamea'n drum jechoasă,
luna-i stă pe umeri coasă.
Când rânjește,
pârjolește,
și când geme,
ca'n blesteme,
vine molima – strigoiul –
ca să joace tontoroiiul.

În amurg, 'naintea porții,
văduvele-și chiamă morții.
La răspântii, ca besmetici,
plâng orfanii, trențe, peteci,
umbre de sperietori
pentru corbi și pentru ciori.
La răsăruci,
bătrâni năuci
scurpă scrum, oftează tuci,
își fac cruci
și trec năluci...

Gem căruțe spre Tighina
cu oftica și neghina.

Foame... pielea stă pe oase
ca o scoarță viernănoasă.
Foame... pântecul se suge,
prins de șiră cu belciuge.
Foame... cleiul mâinilor
lins de limba câinilor.

Apele din Cogălnic
înghit stârvuri de calic,
dar la praznic venetic
joacă luna din buric...
Ghiara lacomă, de ciomă,
prind oftatul și-l sugrumă,
și pe drumuri lungi de brumă
smulg troițele din humă.
Sub harapnice cu sfârcuri
cad bisericile'n smârcuri.
Strâmb, prin șanțuri cu nămoale,
numai cântecul de jale
mai cutează să rămâie
împăiat ca o momâie...
Peste viață, peste țară,
boleșnița ca o fiară,
iar de-a lungul și de-a latul
veneticii ca bubatul...

Uite, ghiara hrăpăreață
cum ne'nfulecă din viață,
și ne fură soarele,
sângele, hambarele,
ziua, diminețile,
cerul și fânețele, –
și ne lasă,
și ne lasă
numai foame și pucioasă
și luna rânjind, cleioasă,
lângă geam proptită'n coasă...

1 9 4 0

FLORICA BAȚU :

CUNOAȘTERI

Sunt clipe în care nu mai există nimic, nimic în afară de noi, noi amândoi – și stăm așa, față către față: eu – aplecată spre el, el – înălțându-și iubirea la mine.

Sunt clipe care nu se pot explica – nu ne spunem nimic, sau poate ne spunem, dar ce mai contează? Sau poate, doar, pălpăim amândoi, prinși în aceeași tăcere de timp, în aceeași adâncime de timp, cu aceeași dăruire a plinirii de timp.

Eu știu tot despre el și îi mângâi, dulce, mânuțele goale "trup din trupul meu..., îndrăzneală din fricile mele..., înălțare, din drumul meu înapoi..."; el mă privește atent, pipăie degete, palme, vrea să știe.

Și iată: cercetează pleoape, buze, – întinde mâna la plete, priviri... și atinge, atinge, până când, obosit, îmi cade în brațe – și iubirea noastră-i la fel. Stă acum nemișcat, trupul lui mic îmi pipăie în brațe "am aflat" spune liniștea lui.

"Ce știi tu despre mine? – întreb.

"Ești mama! " – leagănă'n pleoape răspunsul.

*

Copilu' a crescut. Uneori îmi cercetează privirea, alteori își plimbă mânuțele pe mâna mea (ii place atingerea aceasta), își lipește tălpile de trupul meu. Alteori râde – și bate, bate tare cu palma în tot ce găsește și râde și râde.

"Gata, băiețel: hai să cunoaștem lumea!" – și ne plimbăm prin cameră. "Uite, acesta e un balon, un balon roșu!" Copilul bate în el și balonul face zgomot ciudat și copilul râde. "Uite, acesta e un balon, un balon albastru!" Îl învăț să lovească, lovește și balonul sare sus și copilul râde. "Uite, acesta e un balon verde...", "uite, acesta...", "uite...", și vine la rând căluțul, și vin la rând cărțile, și vin la rând... Copilul râde, râde, râde...

*

Ucenicul

*Tu, mestere bijutier
Al diadelor cerești,
Tu care veșnic șlefuiеști
In cosmicul atelier,*

*Primește-mă ca ucenic,
In nopți de taină să mă'nveți
Canonu'naltei frumuseți
Spre care vreau să mă ridic.*

*Si-așa trudind la cizelat,
In zori să cad în așternut
Ca un întors cosmonaut
Cu praf de stele pe halat.*

*Tu, care dăscălești artiști
Si-ți iei la glorie părtași
Vizionarii uriași
In geniul cărora te miști,*

*Cuvinte dă-mi să le'mpreun
Fierbinți de'ntâitl suflu viu,
Dă-mi să le văd cât nu se scriu
Si să le-aud cât nu se spun.*

*Din matca lumii să le chem
Si'n duhul ei să le trimet
In constelații de sonet
Si'n căi lactee de poem.*

Cântecul norilor

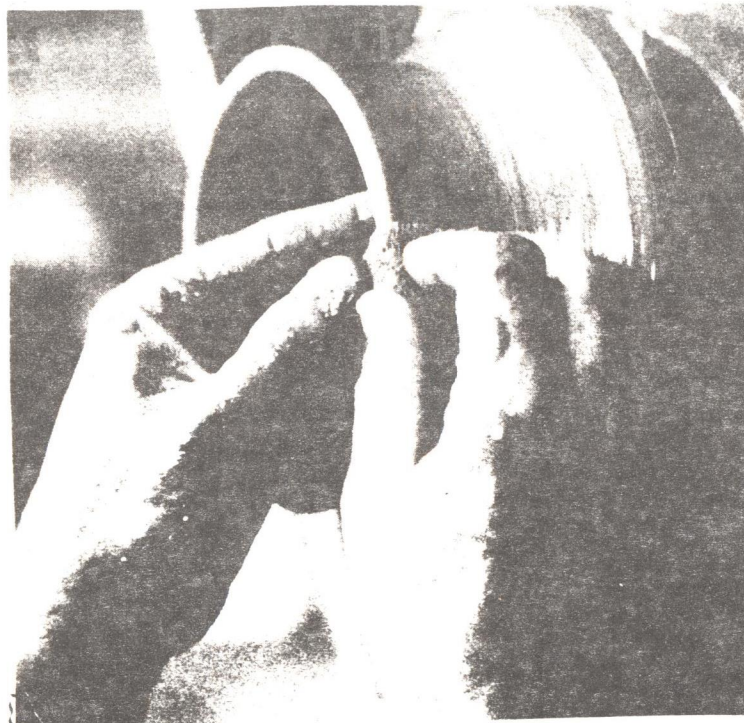
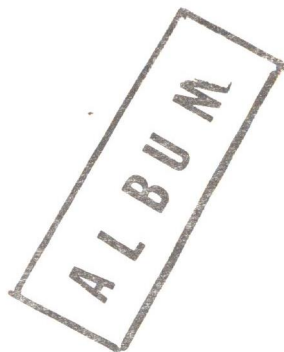
*Voi, norilor, norilor,
Umbrele zoriilor
Pe zarea cocorilor,
Fântânile milelor
Deasupra savanelor
Si vis al oceanelor,*

*Plecați-vă poalele
Si-atungeți livezile
Luați-mă'n moalele
Culcuș ca zăpezile
Si'ntindeți vântrelele
Pe marea cu stelele.*

*Tu, vânt al tăriilor
Ridică-ne'n margine,
Prin bezna pustiilor
O pârție sparge-ne
Si dornic silește-te
Spre'naltele creștete.*

*Auzu-mi să caute
In inima cerului
Soborul de laude
Din jurul misterului
Ce-aprinde minunile
Si umple genunile.*

NICHIFOR CRAINIC

Cinstire ulciorului

Arhaică născocire în datini străvechi nuntită,
Lut din lutul deșerturilor iconită în smalt de ani.
Ulciorul, izvor de apă vie, cu luna'n adâncuri oglindită
Iar pe buze cu sârutul crud de tufani.

Victorii, în vin rubiniu, țâșnit pe-a bucuriei vatră—
Frumsețate cu chilimuri, presărate'n fascioare de piatră.

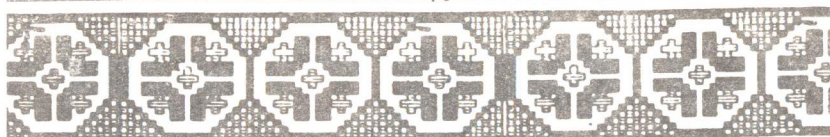
Arcă peste vremuri de la început de veleat.
In ulcior cerul plin s'a vărsat.

Buerebista, din lacrimi de struguri cu iz amar,
Umplea câte o ulcea cinstind
Cu fiecare braț, cu fiecare stejar.

Să bem din ulcior vin de zile mari!
Tresalte lutul veșnic ca'n palme de olari,
Să răsune glas de tulinic prin crânguri de goruni
Si veselie să se simtă ca dar de preț, rămas de la străbuni.

Sus ulciorule, sus!

ION TH. ILEA

I. G. Dimitriu:

VRA CIUL

--Să încetezi, mărite Şah, cu moartea
Ce-o semeni printre-ai tăi supuşi!
Alah din cer o să-ţi plinească soarta,
Căci semnul lui doar îl văzuşi!

Nu e destul copiii fără tată,
Femei ce se bocesc prin cimitire
Şi ţara că-i spanzurătoare toată?
Îmi este spaimă foarte a mai grăire!

--Te încumetaşi ca să mă tulburi, vrace!
Şi harca ta ţi-o sui pe meterez,
Străpunsă să-i fie limba cu ace!
Să nu mă nveţe nimeni ce să crez!

Şi vraciu'n jur îşi face ochii roată,
Curtenii îngroziţi cu toţi pălră,
Ştiau că şahul Mirza face ndată
Ce gânduri nebuneşti îl ametiră.

--Uitaşi că ţi-am sculat din morţi coconul
Şi ciurma din cetate--am scos afară,
Că fără de lupte îţi veni ploconul
De oşti şi scule din vecina ţară

A Turcului, ce îl făcui fărăme,
Doar cu puterea farmecelor mele!
Iar vraja mea nu-i nimeni s'o dărăme,
Sfârşitul tău ţi l-am citit în stele!

De mor în răsărit ori în apus,
Te pierzi şi tu o oară după mine!
Ce stai pierdut? Ce ai de spus?
Ce, nu mai ai încredere în tine?

Sări în sus, muscat ca de balaur:
Lăsaţi-i capul lui cel înţelept!
De sâng să i se dea cinci pungi cu aur!
Şi-şi mângâie inciudat barba pe piept.

Eugenia Adams Mureşanu:

Statuia

Se vede şi astăzi statuia Maicii Domnului
ridicată pe ţărmul Mării Negre. Mici tătari care
locuiau în preajma statuii începură s'o pizmuiască,
întâi cu gândul şi apoi cu ochii lor sticloşi
cufundaţi în tăietura aceea atât de piezişe. Căci nu
le plăcea statuia, atâta era tot, şi-ar fi vrut în
orice clipă să se abată mânia valurilor ca s'o
şteargă de pe ţărmul lor tătareasc. Dar deseori când
marea se înfură şi apele năvălitoare ameninţau cu
prăpăd până sus la gardurile lor de tizic, statuia
rămânea mereu în acelaş loc, albă şi strălucitoare,
alcătuire de marmoră şi credinţă.

Intr-o noapte, Tarco, tătarul sculptor în
piatră, îşi furişă grăbita umbră, ducând cu sine
unealta lui credincioasă, cu gândul să spargă
statuia. Prea-i intrase în cap această închipuire a
femeii în marmoră, care-l urmărea în toate gândurile
lui; prea era chipul străinei femei înfipt în sufletul
lui; şi dacă ceilalţi tătari o urau cu alte gânduri, el
o ura fiindcă nu mai putea scăpa de ea nicidecum.

Ajuns lângă statuie, începu să rădă, cum răd
tătarii, scurt, scâncind ascuţit. Tarco avea şcoală,
era tatar cu şcoală şi portul lui nu era deosebit de
al celorlalţi, dar sufletul lui rămăsese o mare
sălbatecă gata oricând să izbucnească în furtună.
Îşi spunea în sine:

Ivanca va râde, ştiu bine că va râde mâine
când va afla de isprava mea. Căci nu ea a
zis de o ştie tot satul: Tu, Tarco, n'ai să
reuşeşti niciodată să tai piatra aşa cum e
statuia aceea albă de pe ţărm. N'ai să
reuşeşti, pentru că, vezi, Doamna aceea
este o Doamnă foarte distinsă. Unchiul
Omar îi spune IMPĂRĂTEASĂ ÎN CER ŞI PE
PĂMÂNT:

Tarco avea o iubire ciudată pentru mica Ivanca. Nu era o fată de rând, căci ştia să potrivească frumos cuvintele de sunau a cântec sălbatec şi aprins, şi Tarco ar fi vrut să şi-o facă într-o zi soţie. Dar în ultimul timp Ivanca se schimbaseră faţă de el şi cădea mereu pe gânduri. Atunci lui i se părea că nu e decât un străin în viaţa ei, care-i încurca gândurile. Şi spuse cu glasul tare:

Ivanca va râde mâine, distinsă Doamnă, când va afla de isprava mea. Deocamdată aş vrea să ştiu dacă te-ai gândit că Tarco, sculptorul tătar, va fi acela care-ţi va desprinde frumos braţele cu ciocanul, aruncându-ţi-le în mare; braţele, apoi capul. O Veneră fără braţe sau o Niké de Samotracia!

Şi Tarco strânse în mreaja privirii clocote de mânie, în timp ce cu dalta ascuţită lovi cu puteri de om tânăr. Şi fiindcă nici o aşchie nu se clintea, Tarco începu să lovească nebuneşte pe unde nimerea, până când jos, la picioare, căzu dalta ruptă în două, pe care de ciudă o aruncă furios în mare.

Din această întâmplare tătarul nu înţelese nimic. Plecă aşa cum venise, dorindu-şi să trăiască mult, ca să aibă timp să-şi croiască planul pentru distrugerea statuii. Şi-şi spuse:

Ce bine că Ivanca n'a fost de faţă, ca să-şi rădă de unealta mea!

Dar în sinea sa Tarco auzea ca într-o sală goală de sticlă clapele râsului micii tătăroaice--şi îi fu ciudă.

În ziua următoare, Tarco se întâlni cu Ivanca la ţarm. Venise mai de vreme, ca să-şi pregătească barca cea nouă în care peste câteva clipe Ivanca va sări ca un pescăruş sălbatec.

Tarco avea obiceiul oamenilor care mereu îşi ascund gândurile. De aceea când apărură Ivanca nu-i spuse nimic despre întâmplarea din noaptea trecută, căci ea ar fi putut să rădă, să răzvrătească apele.

--Ce minunată barcă, spuse Ivanca. Pentru această barcă eşti vrednic o statuie, dragă Tarco! Şi spuse aceasta sărind în barcă şi râzând, aşa cum ştia ea să rădăcu dinţii, parcă muşcând ceva.

Lui Tarco i se păru că ea bănuieşte ceva şi era cât pe-aci să-i scotocească cuvintele, dar Ivanca luase loc în barcă şi cântărea apa din mână în mână ca pe-un lucru cu preţ scump. Privind-o cu admiraţie, Tarco zise:

--Ivanca, eşti minunată în rochia aceasta albă, cu părul tău negru, eşti vrednică...

--O statuie, răsă tătăroaica.

Lui Tarco îi fu din nou ciudă şi se gândi că la noapte, la noapte, nimic nu-l va putea opri să şteargă statuia de pe ţarm.

În timp ce Ivanca râdea şi-l stropea cu apă, Tarco gândea:

"Trebuie că bănuieşte ceva, dar nu dela mine va afla!" Şi dădu nebuneşte drumul la barcă.

Era o barcă cu cârmă, în formă de lebădă, mică şi albă, care tăia apa într-un fâşăit prelung. Ivanca era alta acum; părăsise chipul gata spre râs şi nu mai avea poftă să vorbească nimic. Dar, târziu, Tarco îi auzi glasul, era subţire şi înfricoşat:

--Aş vrea să fiu o barcă, Tarco. Să merg singură cu tălpile mele pe apă. Tu ai văzut oameni umblând pe apă? Şi fiindcă Tarco râdea, cum avea

obiceiul când nu avea nimic de răspuns, Ivanca îşi continuă firul gândului.

--Unchiul Omar, care știi cu cine s'a căsătorit, mi-a spus odată o poveste despre care el zicea că-i adevărată. Vrei să ți-o spun și ție? Și începu:

--Odată, Fiul lui Dumnezeu, pe care-l cheamă Iisus, sili pe ucenicii săi să intre în corabie și să treacă înaintea lui pe țărmul celălalt. Iisus s'a suit în munte, în singurătate, ca să se roage. Și, în faptul serii, stătea acolo singur. În vremea aceea corabia era în largul mării, izbindu-se de valuri, căci vântul era împotriva. Dar văd că nu mă ascuți, zise Ivanca, atunci cu cine vorbesc? Și se așază din nou la locul ei, căci fără să vrea se sculase în picioare și vorbea cu ochii în zare.

--Te ascult, vezi bine că te ascult, dar pentru asta nu era nevoie să vorbești apei și să nu te uiți la mine! Uite, te ascult, Ivanco, și am să fiu cel mai atent om din lume!

Ți-am spus, strigă Ivanca atunci, corabia era singură în largul mării, așa cum suntem noi acum, și era înconjurată de valuri, și vântul, tu știi ce înseamnă vântul pentru o corabie, era împotriva! Apoi rar, cu glasul potolit:

--Iar în noaptea aceea veni la ei Iisus, umblând pe mare... Văzându-l umblând pe apă, ucenicii se înspăimântară, zicând că e nălucă, și de frică au strigat! Dar El le-a vorbit îndată, zicându-le: "Indrăzniți, eu sunt... nu vă temeți!" Atunci, unul dintre ucenici, cu numele Petru, a zis: "Doamne, dacă ești Tu, poruncește să vii la Tine pe apă." Iisus a zis: "Vino," iar Petru, pogorându-se din corabie, a mers pe valuri și a venit către Iisus. Dar când Petru văzu vijelia (Ivanca vorbea repede, repede), se temu și, începând să se scufunde în mare, strigă: "Doamne, scapă-mă!" Iisus, întinzându-i mâna grabnic, îl apucă și-i zise: "Puțin credinciosule, pentru ce te-ai îndoit?"

Ivanca vorbea cu mâinile, cu ochii, cu întreaga ei făptură. Iar Tarco gândea:

"Ea crede toate astea, fiindcă acel unchiu Omar îi face pe toți să-i creadă poveștile." Dar Ivanca îi citi gândul, căci zise:

--Sigur, așa s'a întâmplat, dragă Tarco, a fost o minune!

Tarco întrebă răzând:

--Ce spui de barcă, dragă Ivanca? I-am dat chipul acesta de lebădă, fiindcă știam că este pasărea care-ți place mai mult. Dar Ivanca nu-l mai auzea.

Era fericită și nu-i plăcea să îmbrace în cuvinte ceea ce rămânea ca o dără de aur în urma lor. Și fiindcă Tarco tot vorbea, ei îi venea să strige "Of, dragă Tarco, vorbești prea mult și eu acum am și început să umblu pe apă cu bietele mele picioare, care nu erau ca ale lui Iisus, nici ca ale lui Petru." Dar nu strigă, căci deodată se gândi la unchiul Omar, cum și-a schimbat toată viața din cauza fetei aceleia creștine. Și având poftă de vorbă, zise:

--Tarco, tu ai vrea să fii creștin? Știi, ai putea atunci să crezi în minuni... Ai putea să crezi că pantofii tăi atât de eleganți ar putea pași pe apă, o, dar eu cred că trebuie să fii desculț pentru aceasta, tu ce spui?

--Zic, draga mea, că în loc să-ți vezi de lucrurile tale mărunte de fiecare zi, ascuți de acel unchi Omar, care umblă toată vremea din casă în casă pe la toți din sat, ca să le spună povești cu Iisus. Acum mai nou, am auzit că și-a găsit un ucenic, pe Zilah, cocoșatul.

--Și ce crezi, spuse Ivanca furioasă, că dacă Zilah e cocoșat, nu poate să fie prieten cu unchiul Omar? Uite, mi-ar place și mie o cocoșe ca a lui Zilah, dacă, dragă Tarco, aș putea să pășesc peste apă!

--In curând vei vedea minunea, dragă ucenică a unchiului Omar, căci uite! Și Tarco arată valul uriaș care se năpusti în față-le, așa, dintr'odată, trimis parcă de cineva anume, căci până atunci marea era foarte liniștită. Și când barca se izbi de cel dintâi val puternic, Tarco strigă:

--Dacă în curând vom pași sub ape, ești de vină, dragă Ivanca, pentru că m'ai amăgit cu povești în timp ce vremea se pregătea de furtună!

Deodată Tarco își aduse aminte de Zilah, cocoșatul, care-i ieșise în drum noaptea trecută. Nu cumva l-a văzut când încercase să spargă statuia, dându-i de veste apoi lui Omar? Căci Zilah era mereu în preajma acelei Doamne... Altfel de ce Ivanca potrivise toate acestea tocmai pentru ziua de astăzi?

Barca se izbi de un nou val de apă uriaș și-abia atunci Tarco își dădu seama în ce situație se aflau. Vru să cârmească înapoi, dar fu prea târziu. Valuri imense izbucneau din toate părțile încât, el, care înfruntase nenumărate furtuni, știu că de acum totul e zadarnic. Apa năvăli în barcă și abia mai înaintau. Ivanca se făcuse mică, mică, în brațele lui, și când alte valuri cu forță și mai mare aruncară barca în sus, Tarco știa că sunt în primejdie de a se înneca. Un șuvoi de apă îi smulse mâinile de pe cârmă. Văzu într-o străfulgerare priveliștea morții, și atunci strigă puternic cu toată vocea lui tânără, din adâncul sufletului "Doamne, scapă-ne!"

Și văzu minunea cu ochii lui!

Statuia Doamnei distinse venea pe apă, înfruntând valurile cu mâinile. Și valurile se dădeau la o parte, ca niște perdele cădeau. Și era toată de marmoră albă Doamna, și pășea ca o ființă vie. Se apropiase întru atât de barcă încât Tarco îi văzu bine fața. Zâmbea, așa cum zâmbesc statuile, de sus, jos, pământului. Apoi Tarco mai văzu ceva.

În liniștea adâncă a pașilor ei, Doamna întinse tătarului înmărmurit un mic obiect...

Frumoasa barcă în formă de lebedă aduse pe țărm doi oameni care gustaseră din spaima morții. Când, după câțva timp, Ivanca deschise ochii și văzu lângă ea pe Tarco, îi spuse:

Dragă Tarco, îți mulțumesc că mi-ai salvat viața. Uite, mi se părea că pășeam amândoi pe apă, și nu știam dacă trebuie să

mor de fericire sau de spaimă. Vezi, pantofii tăi eleganți au fost buni și pentru treaba aceasta. Nu vrei să râzi și tu puțin de întâmplarea care era cât pe-acți să ne coste viața? Ah, Tarco, vād că vorbesc singură, dar tu acum nu mai poți să-mi ajuți cu nimic, fiindcă am o foame de caracatiță!

Tarco tăcea. Gândul lui bătea ca un ciocan:

Dacă ai ști, mica mea Ivanca, ce mi s'a întâmplat, dacă ai ști! Dar cum ai putea bănuî cu capul tău mic de tătăroaică?

Și zise:

--Ți-e foame? Ah, cum poate să-ți fie foame? Du-te și mănâncă! Dar nu spune unchiului tău Omar și nimănui despre întâmplarea noastră de astăzi! Eu rămân să vād de barcă.

--Bine, strigă Ivanca, și sări cu amândouă picioarele pe țărm. Te aștept, pe mâine!

Când Tarco o pierdu din ochi, porni în fugă de-a lungul țărmului.

Voia să vadă ceva. Ceva adevărat, cu ochii lui; să pipăie cu mâinile lui; să ingenuncheze toată făptura lui.

În ziua următoare Ivanca primi o scrisoare dela Tarco, printr-un mic tătar. Citi:

Dragă Ivanca, îți mulțumesc pentru povestea unchiului tău Omar, pe care mi-ai spus-o ieri pe mare. Iartă-mă că nu ți-am spus și eu una tot atât de frumoasă și adevărată. Îți era foame și nu te credeam vrednică de nimic. Dar dacă mai vrei să umbli cu micile tale picioare desculte pe apă, vino în grabă la statuia acelei distinse Doamne. Te aștept!

Vorbea Tarco:

--Vezi, Ivanca, uram statuia Doamnei, de mult, pentru tine. căci era lucrul pe care mi-l ridicai mereu în ochi. Incercasem de nenumărate ori să fac o statuie după chipul tău, dar piatra tăiată avea veşnic asemănare cu figura Doamnei. Şi-atunci m'am dus într-o noapte să-i sfărâm statuia. Oriunde dădeam, piatra nu voia să-mi răspundă, până când mi-am văzut la picioare dalta ruptă în două. Apoi, în ziua următoare, ai venit tu cu povestea... Şi, deodată, m'ai lăsat singur în faţa prăpădului, căci leşinaseşi în braţele mele. Nu ştiu, am strigat ca Petru din povestea ta? Căci m'a auzit distinsa ta Doamnă şi-a venit păşind peste apă, şi toate valurile i se inchinau... Uite, era aşa cum o vezi aici în statuie. Şi mi-a dat acest obiect, vezi tu? Dalta care a fost a mea, şi pe care eu însumi în noaptea aceea o aruncasem în mare, ruptă în două! E dalta mea, nu-i aşa? Priveşte-o! Are mânerul de argint, şi-aici jos, vezi bine, e numele meu! Şi Doamna mi-a adus-o întreagă, cum a fost la început. De ce a făcut toate acestea, dragă Ivanca?

--Pentru că, pentru că...o iubeam eu, prostule! O iubeam mult şi în fiecare noapte mă rugam aşa:

Nu pot să fiu soţia unui om care nu crede în Tine, căci uite, unchiul Omar nu mă va lăsa niciodată! Dă-i un gând, distinsă Doamnă, fă-o aceasta pentru mine, ca să te cunoască singur!

Şi vezi, Tarco? Doamna a ales tocmai biciul cu care ai lovit-o!

Ivanca şi Tarco primiră botezul în aceeaşi zi.

Eugenia ADAMS-MURESANU

Ovidiu Vuia:

B. P. HASDEU (1838-1907)

SIC COGITO

de

Bogdan

Petricicu

Haşdeu

În general se ştie că după moartea fiicei sale Iulia întâmplată la 17 Septembrie 1888, Haşdeu tatăl îşi îndreaptă atenţia înspre cercetările spiritiste, dorind să aibă legătura cu fiinţa pierdută şi atât de îndrăgită, pe mai departe. Prin anii lui 1900, savantul se retrage la Câmpina unde îşi clădeşte un castel ca o fortăreaţă, interiorul fiind amenajat după regulile practicilor magice spiritiste, inclusiv a încercării de a fotografia pe cei ce se prezintă după metoda recomandată de un cunoscut fizician.

Experienţa din domeniul respectiv a adunat-o în cartea Sic Cogito, interpretată mai ales în epoca dominaţiei comuniste, din motive uşor de explicat, ca ţinând de caracterul său excentric modificat de marea pierdere şi de rugina bătrâneţii. De regulă şi ceilalţi comentatori ai respectivei lucrări s'au oprit la latura spiritistă, trec sub tăcere partea ei de filozofie deşi titlul îmbie la o astfel de meditaţie Sic Cogito adecă Astfel gândesc.

B. P. Hașdeu recunoscut ca un geniu multilateral, tip al omului de Renaștere, apare ca primul filolog și istoric al Românilor în înțelesul modern al noțiunii. Omul de știință dublat de artist, autorul dramei Răzvan și Vidra, va împrumuta stilului prin condei, cum se mărturisește, pulsațiile inimii, împlinește idealul din prefața lui Ion Vodă cel cumplit, al istoricului ce este "uvrier și artist totodată."

Inclinat spre teribilități și lovituri de teatru, se va profila ca un revoltat și mare polemist, în primul rând împotriva lui Titu Maiorescu și al Convorbirilor literare. B. P. Hașdeu aduce cu el firea particulară a basarabeanului, sfârșit la Câmpina, solitar și uitat, mai precis înlăturat de societate, nu altfel ca la Bucov, compatriotul său C. Stere, tot atât de stufos și năpraznic în luptele sale.

Privind pe Sic Cogito îi revine meritul incontestabil lui G. Călinescu de a fi prezentat-o în cadrul gândirii filozofice a lui B. P. Hașdeu socotind că ea este o "carte cu naivități, dar și cu părți sublime."

Fiindcă nu am cartea la dispoziție trimit bucuros la cele scrise de G. Călinescu la pagina 332 din Istoria literaturii române de la origini asupra ei, în articolul de față mă voi mărgini să comentez o poezie a lui Hașdeu citată în același capitol:

Materie și forță! Din Forța cea supremă
Ce-i numai forță, una, monadă fără țarm,
Orice se desfășoară, orice se desdrumează.
Rămâne forță, însă, c-un straiu de individ.

Și straiul se transformă. Prin vieți evolutive
Treptat se subțiază, ajunge străveziu,
Nepipăit, elastic, întrețesut cu forța
A cărei e pojghiță: un corp molecular.

Primele strofe la fel ca întreaga poezie, sunt compuse în stilul lui Empedocle, versul este doar forma de exprimare a unor idei și texte filozofice. Dealtfel ușor se poate constata, ele aparțin omului

de știință, mai precis științelor pozitive, rezultatele cercetării materiei sunt acelea ce-l duc la filozofie, adică la explicarea esenței vieții, la urma urmelor rezumate la două elemente "Materie și Forță." Nu incidental este amintită monada lui Leibnitz, filozof pe baza cunoștințelor sale de mare om de știință. Monada însă în concepția lui Hașdeu este "fără țarm," o forță nemărginită, numită de noi astăzi energie. Individul și generațiile sunt întruparea acestei energii-forțe, haina ei e materia: corpul molecular, ultima diviziune până unde se poate ea desfășura, desdruna și subția, nepipăitul, elasticul, forța cu pojghița lui, același corp molecular.

Ca de atâtea ori B. P. Hașdeu pare să intuiască evoluția ulterioară a cunoștințelor omului asupra moleculei și a desintegrării ei, materia transformată în forță (energie) aruncă universul în infinitul cel fără țarm.

Mai departe a treia strofă:

Naturalistul, care din jos în sus învață,
Materie visează în universu ntreg.
Din sus în jos cu fală privește filosoful,
Și-i pare numai forță. Se nșeală amândoi.

Se referă propriu zis la sistemul său filozofic plecat cum am spus de la observația materiei. Pentru Hașdeu lumea este asemenea unei sfere în cadrul careia materia se poate ridica treptat la o stare de duh, până la urmă spiritul se contopește cu Dumnezeu. Dacă numim pe cel din urmă Spiritul Absolut avem hegelianismul lui Hașdeu remarcat de G. Călinescu.

Problema se arată mult mai complicată și merită să o adâncim în cadrul condițiilor istorice a epocii. Auguste Comte în Franța prin pozitivismul său, Virchow și Du Bois-Reymond--pe acesta a avut ocazie să-l audieze și Eminescu în timpul studenției sale cei doi la universitatea din Berlin se declară pe față antihegelieni, înlocuind speculațiile filozofice cu datele concrete

ale experimentului și observației științifice. Astfel asistăm la nașterea curentului pozitivist și a scienticismului, încă vii și în zilele noastre. Amintesc că filozoful Schopenhauer, puternic antihegelian, explică prin studiul amănunțit al anatomiei nervilor nu numai influxul nervos dar și activitatea nervoasă psihică. La urmașii săi era de condamnat exclusivismul lor, alungau metafizica și o înlocuiau total prin fizică.

Contra acestei gândiri exacte se vor ridica pe lângă filozofi ca Nietzsche, Bergson sau existențialiștii elevi ai lui Kirkegaard, și oameni de știință printre care se află de-acum B. P. Hașdeu.

Deci hegelianismul său se suprapune doar unor rezultate finale, fiindcă premisele sunt altele, la el materia nu reprezintă ca la Hegel o înstrăinare, de la lumea ideilor, ci chiar substratul prim, izvorul metempsihozelor spiritului, coloana infinită a forței interioare.

Prin negarea materialiştilor pozitiviști și a spiritualiştilor din cadrul idealismului absolut, Hașdeu consideră că gândirea filozofică trebuie să pornească de la datele științelor, prin această însușire filozofia lui este în primul rând una a savantului ajuns spiritualist prin observația și studiul materiei.

Hotărât, concepția lui Hașdeu ne remorează unica aventură într-un spirit a medicului român C. Paulescu și mai departe se pune în concordanță cu cele mai moderne curente filozofice contemporane, în primul rând mă gândesc la dialecticienii moderni, antimarxiști, cu punct de plecare în teoria cuantică a lui Max Planck, corpuscul și undă în același timp, materia și forța lui Hașdeu studiate ceva mai avansat matematic. Nu cred că este o simplă întâmplare că unul din cei mai străluciți reprezentanți ai dialecticii moderne se arată a fi filozoful român Lupașcu și că filozoful Petrini a lui Marin Preda din Cel mai iubit dintre pământeni răsturnând materialismul marxist, preconizează în caetele sale un sistem de gândire susținut de ultimele cercetări științifice această energie-forță hașdeană și nu materia ar constitui elementul primordial, eonul genetic. În ce măsură M. Preda se referă direct la filozofia lui Șt. Lupașcu, nu știm.

Surpriza, cum ne-am obișnuit de-acuma la Hașdeu, vine cu cea de-a patra strofă:

Poetul singur știe, extaticul prin care
În jos zâmbește cerul, pământul plânge-n sus;
Și el; plătând harpă, vibrează totodată
Cu Dumnezeu-iubirea și cu iubirea-om...

Prin urmare poetul este înzestrat cu o însușire extatică noțiune ce ne duce la raționalismul ec-static a lui Lucian Blaga, mod de a pătrunde în mister, de a explora iraționalul, formă a cunoașterii luciferice, opusă cunoașterii paradisiace adică logicii aristotelice.

Nu este pentru prima oară că Lucian Blaga se întâlnește cu B. P. Hașdeu i-am văzut și când explicau originea cuvântului "frunză verde."

Cât privește apropierea dintre Dumnezeu și om legătura se face pe calea iubirii: "Dumnezeu-iubirea, iubirea-om."

Neapărat ne vine întru întâmpinare Nae Ionescu filozoful care vroia să repună în drepturile ei metafizica, combătând pozitivismul și scientismul, considera iubirea ca pe o modalitate de cunoaștere mistică.

Punctele de contact ale gândirii lui B. P. Hașdeu cu ale lui Nae Ionescu sunt de-a-dreptul uimitoare.

Analizând poezia filozofică a lui Hașdeu am dorit să susțin părerea lui G. Călinescu privindu-l pe Hașdeu cu un loc printre filozofii români.

Desigur este de nevoie să fie analizate și celelalte lucrări ale lui Hașdeu, să fie revăzute de un specialist în filozofie, doar astfel va fi cunoscută în adevăratele ei dimensiuni personalitatea marelui nostru savant, poet, romancier și nu în cele din urmă gânditor și filozof.

Înainte de a termina vreau să insist pe scurt asupra chestiunii ridicate de numele lui B. P. Hașdeu-Hașdeu.

Se știe că tatăl lui Hașdeu s-a iscălit Al. Hajdeu și că la venirea sa în Moldova Bogdan este tot Hajdeu. De prin 1870 cum arată G. Călinescu, îngrijorat că ungurii îi zic "Haidău" începe să subscrie cu numele Hașdeu. În îndreptarul său

ortografic dintre cele două războaie Sextil Pușcariu la capitolul numelor proprii subliniază că se va scrie Hasdeu la fel ca Alecsandri și Negruzzi. Conform acestei reguli cei mai mulți exegeți îl întrebunțează pe B. P. Hasdeu.

Cu toate acestea nu tocmai rar este păstrată forma lui Hașdeu. Ca exemplu mă aș referi la Delavrancea din Corespondențe: în 1893 îi scrie Hasdeu ca în 1903 același Delavrancea adresându-i-se direct scrie Hașdeu. Recent Ștefan Pascu menține pe Hașdeu și în Mayer Lexikon este trecut tot Hașdeu.

Deci se pare că forma propusă de Academie asupra numelui lui Hasdeu nu s-a impus total.

Odată credem că ea nu corespunde spiritului limbii, Hasdeu pronunțat corect sună peltic cum îi pare bavarezului pronunția germanului nordic, iar dacă se pronunță Hașdeu conform fonetismului nostru este necesar să și scriem ca atare.

Ar mai trebui cunoscute și alte explicații ale autorului fiind vorba de un filolog față de teoriile căruia am putea avea rezervele invocate în cazul lui Cipariu care nu a putut să-și scrie după ortografia sa corect numele de Țipariu.

Am arăta exemple inverse cu nume deși greșite, adaptate, de limba românească și întrebunțate ca atare cum ar fi Procust în loc de Procrust după Camil Petrescu sau Fântâna Blanduziei a lui V. Alecsandri și nu horațianul Banduziei.

Până una alta eu am să-l scriu în ambele forme și una și cealaltă trebuind să figureze ca bune și potrivite dacă nu vrem să luăm înfățișarea pedantului latinist de-acum un secol sau chiar al caragialanescului Marius Chicoș Rostoganul.

22 Ianuarie 1985

Ovidiu VUIA

1985: "Iar Despre Boala lui Eminescu", rog ca paragraful al treilea, pag. 20, să fie citit corect după cum urmează:

"Pentru a da o bază științifică supoziției sale, P. Rezuș se referă la studiul d-rului P. Brânzei, Itinerar Psihiatric (Ed. Junimea, Iași 1979) și trece sub totală tăcere cartea lui Ion Nica din 1971, în care autorul arată că Eminescu nu a avut sifilis ci o psihoză maniaco-depresivă, ca să nu mai amintesc studiile mele publicate din 1977 încoaace."

P. S. — Subliniez și pe această cale valoarea cărții d-rului Nica, MIHAI EMINESCU: Studiu somatic și psihic, pe care eminescologii "sifilografi" din țară evită să o citeze sau când o fac îi denaturează înțelesul. Astfel teoreticianul sifilisului congenital al poetului, criticul G. Munteanu, într-o notă periferică, după ce în cartea lui l-a maltratată pe Eminescu în cadrul unei analize patografice lipsită de orice temei științific, îi răspunde de sus d-rului Ion Nica, medic specialist psihiatru, că la urma urmei diagnosticul bolii nu are o așa de mare importanță, medicul să se ocupe și să explice natura geniului și operei sale. Să citești și să nu crezi!??

Realitatea este alta: dr. Ion Nica--și alături de el mă alătur și eu convins de adevărata față a bolii lui Eminescu încă de pe când terminam medicina--pune la dispoziția criticilor un material de care ei sunt obligați să țină seama: Eminescu a suferit în 1883 un atac de psihoză maniaco-depresivă

de natură endogenă, tablou ce nu susține însă marea întunecime dintre anii 1883-1889 declarată arbitrar așa, în consecință pentru operă, de exegeții literari ai lui Eminescu.

Relațiile dintre psihozele endogene și artă au fost revizuite în ultimul timp de psihiatrii moderni, bine înțeles nu în lumina teoriei marxist-leniniste. Pentru triumful adevărului se vede că eminescologii noștri mai așteaptă până la bicentenarul morții lui Eminescu.

Socot că am fost cât se poate de clar chiar și pentru literații care nu au pretențiile marelui critic G. Călinescu și ale epigonilor lui de a da lecții medicului specialist asupra bolii luceafărului poeziei românești Mihai Eminescu ci vor să se apropie de adevărata personalitate și operă a marelui poet mort nu în 1883 ci în 1889.

Dr. OVIDIU VUIA

NOTE: Buletinul CR invites its readers to submit articles & news items to its editors (either directly or via a member of the Editorial Board or CRC Executive Committee.)

O. A. M. E. N. I C. A. R. E. A. U. F. O. I. T.

**AUREL
BURTIC**

Suntem obișnuiți să ne amintim și să sărbătorim, la diferite ocazii, pe oamenii mari ai Neamului nostru, uitându-i pe cei mai mici, pe cei ce au trăit alături de noi, pe cei cu care am împărțit atât bucuriile cât și necazurile, ani și ani la rând.

Pentru mulți dintre cititorii Buletinului Casa Romana, numele lui Aurel Burtic, este desigur ne cunoscut. Cu toate acestea, numele său merită să intre în istoria Romanilor Americani, căci a fost cu adevărat, nu numai un om integru, ci un adevărat pionier care a pășit cu vrednicie pe urmele celor dintai pionieri romani ce și-au găsit sălaș pe pământul binecuvântat al Americii.

Aurel Burtic a fost primul președinte al programului românesc de radio din Midlewest, care a intrat acum în cel de al. 32-lea an de activitate.

neîntreruptă. Prin munca și jertfelnicia sa, scurtă desigur, căci a funcționat în calitate de președinte numai doi ani, 1954/1955, a pus o piatră de temelie edificiului acestui program românesc de radio, care trăiește și acum, după ce el s'a împărțășit cu marile tăceri, fiind răpus în anul 1957 de o boală crâncenă, care nu iartă: cancerul. Înainte de a cădea bolnav, umbla din casă în casă, pe la cunoscuți, că să procure plăci de patefon cu cântece românești de care aveam atâta nevoie pentru programele noastre de radio, căci eream la început și nespun de săraci în această materie. Retrăiesc și astăzi ziua în care, ducându-ne împreună la o rudă a sa, pentru a-i cere suportul financiar am ieșit din casa dănsului cu o donație de \$1.00. Zâmbind, Aurel Burtic, îmi spune: "Nu făcurăm prea multă treabă cu unchiul meu, dar ne-am îmbogățit cu un dollar, și asta-i mai bun decât nimic."

Fratele Alexandru Blaga, poate mărturisi marele optimism al acestui OM CAREAFOST; și care merită să fie amintit, căci și-a dat, cu vârf și îndesat, contribuția la viața noastră românească depe aceste meleaguri.

Implinindu-se anul acesta, 29 de ani dela plecarea lui dintre noi, ne amintim cu drag de acest bun și sincer camarad, de Omul și de Românul, de neobositul muncitor și luptător anticomunist, de cel, fără de care, programul românesc de radio din Midwestul Statelor Unite, n'ar mai fi astăzi în viață. Căci el a fost piatra de temelie, pe care, cu dragoste, s'a clădit "Vocea Românească a Midwestului," care împlinește acum 32 de ani de neîntreruptă activitate. El, Aurel Burtic, a ales ca semnal de deschidere a programului de radio primele partituri din nemuritoarea "Rapsodia Română," de George Enescu.

AUREL BURTIC ne-a părăsit înainte de vreme, dar amintirea lui este și va rămâne vie în inimile noastre, a celor ca l-am cunoscut și ne-am bucurat de prietenia lui.

Fie-i memoria, binecuvântată!...

NICOLAE NOVAC

Nicolae Novac:

CRĂDEAPUS

Soarele se duce la culcare...
Cerul e roșu-vinețiu,
scăldându-și culorile
în apela Dunării....

Stau pe mal,
privind
și admirând
această minunăție
minune...

Ici și colo,
saltă pești--
și în saltul lor,
saltă și inima mea...

Doamne,
cât de fumoase sunt
Creațiile mâinilor Tale.

***** **TĂLMĂCIRI** din LIRICA **UNIVERSALĂ** *****

CHARLES BAUDELAIRE

(1821-1861)

Cu Baudelaire, poezia franceză iese din limitele frontierelor naționale, pentru a fi citită și imitată în lumea întreagă. Autori străini de prima mărime, în frunte cu Charles Algernon Swinburne și Gabriele D'Annunzio, se găsesc sub influența lui Baudelaire.

Charles Baudelaire s'a născut și a murit la Paris. Atras de timpuriu de literatură, el traduce din Edgar Allan Poe și, dându-și seama că are talent, încearcă să se afirme. Din când în când, publică în diferite reviste ale vremii. Având nevoie de stimulenți, bea și se distrează cu femeile. Sunt celebre legăturile sale cu Jeanne Duval, Madame Sabatier și Marie Daubrun, care i-au inspirat cele mai frumoase lirice de dragoste din limba franceză.

Volumul de poezii, anunțat de mai multe ori vede în sfârșit lumina tiparului. Din dorința de a epata pe burghezi, Baudelaire l-a intitulat Florile răului. Cartea apare în 1857 și provoacă un mare scandal. Pentru că a îndrăznit să se abată de la normele stabilite, autorul este acuzat de imoralitate. În urma unui proces, se alege cu o condamnare. Pe lângă amenda pe care trebuie să o plătească, este obligat să primească șase piese incriminate. Flaubert, într-un proces similar, a fost mai norocos.

În ciuda loviturilor primite, Baudelaire continuă să scrie satisfacțiile sunt însă minore. Afară de poeziile pe care le introduce în ediția a doua a Florilor răului nu poate să publice mai nimic. Poemele în proză și eseurile critice trebuiau să aștepte vremuri mai bune.

Neînțeles de compatrioți, Baudelaire se decide în cele din urmă să părăsească patria. El emigrează în Belgia, unde caută editori pentru operele sale complete, pregătește un ciclu de conferințe. Sănătatea sa devine însă tot mai șubredă. Apar acum primele simptome de afazie și hemiplegie. La cererea mamei sale, poetul este transportat la Paris și internat într-o clinică. Moare aici, după o lungă agonie.

Celebritatea lui Baudelaire este legată de Florile răului. Poeziile reflectă starea de spirit a autorului, care suferă că nu este înțeles, că i se refuză gloria pe care știe că o merită. Ca să scape de plictiseala care a pus stăpânire pe ființa sa, el își caută refugiul în plăcerile pe care poate să le ofere orașul. Dar femeile și vinul nu aduc decât aparent fericirea la care aspiră. Și pentru că nu reușește să se elibereze de spleen, devine un revoltat. În disperarea sa, nu cruță pe nimeni. Răsvrătindu-se împotriva Creatorului, pe care îl consideră vinovat de toate durerile din lume, trece de partea lui Satan. Ca adept al Satanismului, el ocupă un loc de primul ordin, alături de Byron și de toți aceia care au glorificat sau au compătimit pe Ingerul Tenebrelor.

Dându-și seama că Romantismul a devenit o mișcare desuetă, dornic în același timp de a contribui la reînnoirea poeziei franceze, Baudelaire caută să se apropie de școala parnasiană. Ca și Théophile Gautier și Leconte de Lisle, el face apologia Artei pentru artă, are cultul perfecțiunii formei. Pe de altă parte, ca un adevărat precursor al simbolistilor, este de părere că poezia trebuie să arate corespondențele, relațiile dintre senzații. Afară de aceasta, spre deosebire de romantici, care aveau preferință pentru poemele lungi, Baudelaire compune poezii scurte. Multe dintre ele au forma

sonetului. Neglijat de Lamartine, Vigny și Hugo, sonetul este readus la modă de poetul Florilor răului.

Disprețuit de contemporani, Baudelaire a fost reconsiderat de generațiile următoare. Nimeni nu ezită astăzi să-l plaseze pe Baudelaire printre cei mai mari poeți ai lumii. El este tradus, citit și admirat în toate țările civilizate.

I. RACOVEANU

TĂLMĂCIRI din BAUDE LAIRE

I

Albatrosul

Ca să petreacă, după un obicei al lor,
Corăbierii mării prind albatroși din zbor.
Acești giganți ai zării, cu penele de săbii,
Copilăroși, în stoluri se țin după corăbii.

Răpit abia din slavă și pus să umble, jos,
Arhanghelul tăriei stângaci e și sfios.
Aripile-i atârână și-i zac și nu-i ajung,
Ca mânecile goale, din umeri, unui ciung.

Ce bleg e caraghiosul ceresc și ce schilod,
Batjocură de glumă și răs pentru norod!
Un om în plisc luleaua i-o vâra și-l îngână,
Impiedicat în straie, cum șchioapătă, pe-o rână.

Poetul e de-o seamă cu pasărea frumoasă:
Înfruntă vijelia și arcul, și nu-i pasă.
Dar, surghiunit cu chiot și singur în răstriște,
Aripa uriașă nu-l lasă să se miște.

(J. Arhezi)

ii

Corespondente

Natura e un templu ai cărui stâlpi trăiesc
Și scot adesea vorbe ciudate și obscure;
Și'n viață omul trece mereu printr-o pădure
De simbole ce-l cearcă c'un ochi prietenesc.

Ca niște lungi ecouri care din depărtare
De-a valma se confundă într'un acord profund,
Vast, unitar, ca noaptea sau zările solare,
Parfumul și culoarea și sunetu-și răspund.

Sunt proaspete parfumuri ca trupuri de copii,
Dulci ca un ton de flaut, verzi ca niște câmpii,
--Iar altele corupte, de preț, triumfătoare,

Avânturi infinite în firea lor purtând,
Ca moscul, chihlibarul, tămâia, smirna, care
Ne cântă bucuria din simțuri și din gând.

(Al. Philippide)

iii

Muza venală

Tu, ce vi sezi palate, avea-vei, muza mea,
În iarna îndârjită, când crivățul va bate,
Un biet tăciune, care, în seri întunecate,
Picioarelor de gheață caldura să le dea?

Cu raza care noaptea obloanele-ți străbate,
Invinetiții umeri să-i mângâi vei putea?
În buzunar și'n gură nimic când vei avea
Să furi, putea-vei aur, din bolțile nstelate?

Ca să câștigi o pâine uscată și sărmană,
Tu cânti pe la biserici, cădelnițând în strană,
Te-Deum-uri în care nu crezi, și rugăciuni.

Sau nemâncată, în circuri faci tumbe și volute,
Râzând mereu cu hohot și lacrimi neștiute,
Când vezi cum saltă burte la proști și la grăsuți.

(Lazar Iliescu)

Dușmanul

Pierduta-mi tinerețe fu aspra vijelie
În care-abia luciră pe ici, pe colo sori;
Iar viscolul și ploaia lăsatu-mi-au pustie
Grădina în care astăzi nici roade nu-s, nici flori.

Mă văd ajuns în toamna ideilor și iată:
Cu sapa și cu grebla adun acum pământ
Să-mi netezesc, să-mi curăț grădina inundată
În care apa sapă gropi largi cât un mormânt.

Și cine știe!--poate că florile visate
Își vor găsi în aceste pământuri înecate
O forță nouă care din nou le va deschide!

Vai, vai! Cum trece vremea și viața ne ucide!
Iar nevăzutul dușman ce în inimă ne sapă
Din sângele ce pierdem își ia puteri, se-adapă.

(Marcel Romanescu)

v

Omul și Marea

Om liber! totdeauna te-ai îndrăgit de mare.
E propria-ți oglindă pustiu-i solitar.
Pe tine te contempli aievea în vâltoare,
Și sufletu-ți întocmai ca valu-i de amar.

În sânul umbrei tale îți place să te pierzi,
S-o strângi cu drag în brațe, cu ochii s-o dezmierzi,
Și inima ta uită că-i pradă disperării,
La plânsul sălbatic, sfâșietor al mării.

Sunteți de o potrivă de muți și întunecți,
Om! nimeni nu-ți cunoaște imensa adâncime!
O! mare! cine știe comorile-ți intime?
Cu-atâta gelozie secretul vi-l păstrați.

Și totuși, iată veacuri, de când cu îndârjire
Și fără remușcare și milă vă luptați.
Atât de mult vă place eterna nimicire,
O! luptători deapururi! O! frați neîmpăcați!

(Gr. Salceanu)

vi

Don Juan în Infern

Când Don Juan fu în țărmul apei-subpământene
Și când lui Charon portul de trecere i-a întins,
Un cerșetor cu ochiul truș ca Antisthene,
Cu aprig braț de vâsle, răzbunător, s-a prins.

Grei săni desvăluindu-și și rochii vânzolite,
Femei roteau în frângeri sub cerul funerar
Și ca o mare turmă de victime jertfite,
În urma lui un muget prelung târau.

În rânjet, Sganarelle îi cerea a lui simbrie,
Iar Don Luiz cu în deget uscat, tremurător,
La morții toți din țărmuri îl arăta în stihie
Pe fiul ce de fruntea-i își răsă sfidător.

Sub doliu, sloi, firava Elviră, castă, dreaptă,
Lângă-al ei sot fătarnic și-amant ce-i fuse sfânt,
Părea că-i cere-un zâmbet suprem în care-așteaptă
Să se aprindă gingaș întâiul jurământ.

Un uriaș de piatră, înțepenit în zale,
Drept se ținea la cârmă și negru val tăia,
Dar calm, plecat, eroul, pe crucea spadei sale,
Nimic, privind la dără, să vadă nu voia.

(Tașcu Gheorghiu)

vii

Frumusețea

Sunt ca un vis de piatră, voi oameni! de frumoasă,
 Și sânu-mi, tuturora prăpastie și dor,
 Făcut e să inspire un veșnic, mut amor,
 Cum veșnică și mută-i materia ce-apasă.

Tronez neînțeleasă ca sfinxu'n zarea lui:
 Port inimă de ghiață în alba întrupare;
 Urăsc tot ce aduce în linii turburare,
 Și nu plâng niciodată și nu râd nimănui.

Poeții, contemplându-mi înaltele mistere
 Ca'n umbra unui templu cu falnici stâlpi giganți,
 Și nu plâng niciodată și nu râd nimănui.

Căci am, pentru vrăjirea acestor blânzi amanți,
 Oglinzi prin care totul mai înstelat se cerne:
 Mari, ochii mei-seninii--cu străluciri eterne!

(Nicolae Țațomir)

viii

Uriașă

Pe vremea când Natura, cu vлага ei poznașă,
 Năștea mereu ciudate fapte și monștri noi,
 Mi-ar fi plăcut alături de-o fată uriașă
 Să stau ca'n preajma unei regine un cotoi,

Mi-ar fi plăcut pe nctelul s'o văd schimbându-și firea,
 Pietrosu-i trup în jocuri cumplite înflorind;
 Să bănuiesc din ceața ce-i tulbură privirea
 Văpăile ascunse ce'n sufletu-i s'aprend;

În voie să cutreier magnificele-i forme,
 Să urc încet pe coama picioarelor enorme
 Și, vara, când, trudită de soarele păgân,

Se întinde pe câmpie cu mâinile la frunte,
 Să dorm domol la umbra vânjosului ei sân
 Cum doarme-un sat în pace la poalele-unui munte.

(Al. Philippide)

ix

Cântec de toamnă

Vom coborî curând în recile tenebre;
 Adio raze calde a verilor târzii!
 Aud cum cad butucii cu zgomote funebre,
 În curțile de piatră sonore și pustii.

Va reveni în suflet sezonul funerar
 Cu tot convoiul aspru de muncă și ispită
 Și, ca un soare palid rotind în cer polar,
 Voi fi un bloc de ghiață cu inima zdrobită.

Ascult, scădat în groază, butucii care cad,
 Ca în ajun de moarte sau de spânzurătoare.
 Mi-e sufletul ca turnul cu porțile de brad
 Cutremurate ritmic să salte din izvoare.

Sub vraja monotonă a zgomotului sec,
 Imi pare că se nchide sicriul cuiva.
 E toamnă rece astăzi; ieri vara surâdea!
 Nu știu de ce, departe aș vrea curând să plec.

(Vintilă Horia)

Pisicile

Aprinși îndrăgostiții și asprii cărturari
Iubesc la fel, în toamna vieții lor, odată,
Pisicile mărețe, stăpâne în casa toată;
Sunt friguroși ca ele, ca ele sedentari.

Prietene-ale științei și ale voluptății,
Ele iubesc tăcerea și-a umbrelor oroare;
Le-ar fi înhămat Ereful la carele-i mortuare,
De-ar fi putut să plece mândria, nedreptății.

Ele iau, când gândesc, nobile atitudini
De sfincși lungiți alene, în fund de solitudini,
Care parcă dorm într-un vis nesfârșit;

Sunt magice scânteii pe-a lor coapse fecunde;
Un fin nisip de aur lucește-abia zărit
Și în mistice pupile nedeslușit se-ascunde.

(Emil Gulian)

Spleen

Mă simt ca suveranul unui ținut ploios,
Deși bogat și tânăr, sunt un neputincios
Care, disprețuindu-și curtenii preaplecați,
Se plictisește-alături de câinii săi dresați.
Nici șoimii și nici timpul pierdut la vânătoare,
Nimic nu-l mai distrează, nici plebea care moare
Sub ziduri, nici grotescul bufonului gângav
Nu descrețește fruntea acestui crud bolnav.
Alcovul cu mătăsuri îi pare un sicriu,
Iar nobilele doamne de curte nu mai știu
Ce rochii deșucheate să mbrace la orgii
Spre-a smulge câte-un zâmbet acestei reci stafii.
Savanții, alchimistii n-au reușit vreodată
Să-i curețe din suflet esența blestemată,
Iar băile romane de sânge, din trecut,
Ce nfierbântau moșnegii, nici ele n-au putut
Să-i încălzească hoitul, prin care, pe ndelete,
In loc de sânge, curge apa nverzită: Lethe.

(Mircea Pavelescu)

Sufletul vinului

Cânte într-o seară vinul din sticle în suflețit
"Hei, omule, spre tine eu nalt plin de uimire,
Din carcera-mi de sticlă, în care s ceruit,
Un cântec de lumină, un cântec de nfrățire.

Eu stiu câtă sudoare se varsă pe coline,
Cât foc se risipește, cât soare arzător,
Ca să creeze viața și sufletul din mine,
Și n'am să fiu nemernic și nici răufăcător.

Că prea e nesfârșită plăcerea când alunec,
La oameni stinși de muncă, pe găturile seci;
Și n pântecul fierbinte, în care mă întunec,
Cu mult mai mult îmi place decât în sticle reci.

Auzi tu melodia din calmele dumineci
Și gâlgâind, nădejdea din sânul meu fierbinte?
Cu coatele pe masă și suflecat la mâneci,
Tu-mi vei aduce slavă de cântec și cuvinte.

În ochii dragii mele, lumini vor înflori,
Iar fiului tău firav i-oi dărui putere
Și pentru-a lui făptură prea slabă eu voi fi
Ulei care întărește tot sângele în artere.

M'oi scufunda în tine, să caut veșnicia,
Un bob zvârlit de mâna ta a toate creatoare.
Ca din iubirea noastră să nască poezia,
Țâșnind spre nalte piscuri ca o superbă floare!"

(D. Florea-Rariște)

CĂRȚI

JEAN NEGULESCO

Things I Did and Things I Think I Did

(Ce am realizat...și ce cred eu că am realizat)

(Linden Press/Simon & Schuster
New York, 1984)

Despre această carte și despre autorul ei am mai scris în Buletinul nostru; revenim cu sentimentul că mai trebuie spus ceva despre "literatura" acestei lucrări memorialistice.

Fiind o carte de memorii, lucrarea are înaintea de toate o valoare istorică--completează istoria cinematografului Hollywoodului; pe de altă parte, cartea e foarte bine scrisă. Se vede deci că cineastul Jean Negulesco, maestru al imaginii vizuale, este, în același timp, un scriitor.

Cartea Domniei Sale e un roman. Cu singura deosebire importantă că personajele nu sunt fictive, ci, dimpotrivă, ființe reale. Poate că numai celebritatea acestor "personaje," gloria lor, le strămută nițel, din tărâmul realului, în...legendă.

Acest "roman" al D-lui Jean Negulesco e totuși deosebit. Eroii, celebrități ale artei în genere, deci nu numai ale filmului, nu sunt urmăriți în evoluția lor în timp, nu se face o istorie a vieții lor, ci sunt fixați în anumite scene de viață așa cum le-a fixat memoria autorului într-o ocazie sau alta. Gesturi, convorbiri, întâmplări zilnice. Acestea sunt materialul pe care-l pune în pagină Jean Negulesco.

O calitate a astor pagini de amintiri e dată de sinceritatea autorului. Mulți memorialiști "trec" peste amintirile neplăcute. Jean Negulesco, nu. Iată un exemplu, o întâmplare petrecută cu Josef von Sternberg, care "was considered a genius in the motion picture industry in the late 1930's". Jean Negulesco privind o peliculă a acestuia, făcuse o observație critică. "That night I had dinner with a writer, Mercedes d'Acosta, a friend of Marlene Dietrich's. During the evening's conversation I told her how baffled I was to see the same scene--same lighting, same gesture--forty-eight times." Măine zi, J. N. este chemat la biroul geniului și este luat la rost: "You saw my yesterday's rushes?" Yes, Mr. Von Sternberg." Who gave you permission to see my rushes?" ... Franc, sincer, J. N. îi mărturisește că "I was puzzled by the repetition of the same scene forty-eight times." "And you didn't see any differences?" "Frankly, no, sir." A small silence. He looked at me with disdain. "Because you, despicable jerk, don't know anything about film...."

Peste ani de zile, steaua lui von Sternberg a apus, cea a lui Negulesco strălucea matur. La o masă a unor regizori glorioși, unde Sternberg nu avea loc, acesta s'a așezat tocmai pe locul lui Jean Negulesco. "Joe, that's Jean's place," said Wyler. "That's all right, Joe," I said, pushing him back into the chair. "Stay where you are. I'll draw an extra chair." He stayed and was happy to be with his fellow directors. And I was satisfied and revenged" (p. 103).

Totuși, obiectiv, J. N. mărturisește că "My admiration for him had no bounds," și că "he (Sternberg) discovered and made a superstar of Marlene Dietrich" (p. 161). Aceasta e o scenă doar, dar cartea cuprinde mii de amintiri despre mari actori și actrițe de film, despre mari pictori, despre mari scriitori. O prodigioasă memorie a faptelor "ingheață" scene din viața acestora și din viața proprie în imagini memorabile și o memorie vizuală dublată de marea capacitate de redare plastică

fixează imaginea protagoniștilor în desene remarcabile. În desene, J. N. redă doar aproape fără excepție fața eroilor săi și întodeauna aceste portrete sunt infinit mai vii decât orice fotografie. A revedea de pildă capul lui Howard Hawks sau fața actriței Marlene Dietrich.

Ceeace surprinde în acest "roman," e faptul că mai întodeauna J. N. redând o amintire, izbutește să sugereze și să contureze caracterul, firea, personalitatea celui amintit. În aceasta constă arta scriitoricească indiscutabilă o compatriotului nostru.

Am fi fericiți să vedem o ediție în limba română a acestei cărți. Biografia D-lui Jean Negulesco ar dobândi cu siguranță o nouă strălucire, cumva mai puțin îndepărtată, dar mai încărcată de iubirea compatrioților.

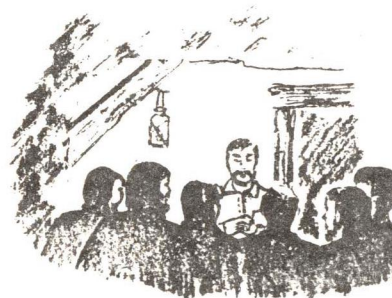
Vasile VERSAVIA

P. S. Pe adresa Buletinului nostru am primit câteva cărți de poezie. Le vom comenta în numărul viitor. (V.V.)

ENGLISH SECTION

CORNEL PETRASSEVICH, M.D.

By CORNEL PETRASSEVICH, M.D.
Condensed from "Life and Family News"
*Box 7244, Collegeville, Minn. 56321

An Easter Underground

We were in a tomb, but we sang.
"Christ is risen!"

It is spring and the holy season of Easter. "Christ is risen from the dead, by death He conquered death, and to those in the grave . . . The grave, death, life.

I think back — back to a grave and another Easter, 1951. To Baia Sprie, a lead mine turned prison in northern Romania, close to the Soviet border. Another time. A nightmare.

How did we, a group of 200, get to be in this desolate, God forsaken place? I, Cornel Petrassevich, the chief medical officer for the

YMCA in Romania, was sentenced to 15 years hard labor after my arrest and two year imprisonment in another camp.

On Dec. 10, 1948, I was arrested for being a Christian and charged as a spy. I was dragged from my home and incarcerated for two years before being tried and sentenced. I had no attorney. The trial lasted 15 minutes.

In an instant I had lost my wife, parents, brother, sister, home, possessions, and medical practice. Among the others at the prison were priests, engineers, university professors, writers, musicians, farmers, civil servants — people from all walks of life. Their only crime was refusal to accept injustice. The sentences all had the same ring, "You must die working for the people."

The Baia Sprie prison had been a quartz and lead mine since Roman times. There were 12 levels. The first four levels were above ground. The 5th through 12th levels were underground. Level nine was being worked by civilian miners, while 10, 11, and 12 were worked by us, the political convicts.

The civilian workers were to have no contact with us. It was dark and cold in the lower levels, but extremely hot in level 10. We each had a carbide light which was occasionally blown out by the ventilators. It reminded one of death, of a tomb, a grave. Two powerful, unprotected elevators that traveled seven yards per second were used to transport teams of six workers at a time to the ore-filled wagons. Level 12 was 1,200 feet below the surface of the earth.

Food was scant and of extremely poor quality. The daily ration was mainly dark bread and a thin soup three times a day. But there were no fresh vegetables, no fruit, and no milk, which was desperately needed for vitamin D and calcium because of the lack of sunshine in the workplace and living quarters. If prisoners increased their production to seven times that required of the civilian miners, they would be given a half cup of milk per day. That made for exhaustion and increased accidents.

The prisoners had no knowledge of the fate of their families or friends. No letters, newspapers, or

magazines. No hope of ever being liberated. The pain of not knowing was intolerable.

For the first few years there was a morbid, inflated hope that the United Nations would send tanks and troops to liberate us. Surely no one could permit this torture to continue. After years of waiting and praying for a miracle, the hope grew dim.

Hopelessness is the worst condition of man. Gradually we gave up praying, but a hidden light was still in each one of us. Losing hope of rescue, we began to learn more about our inner selves. All became more and more mentally fatigued. No one could suffer more anguish than giving up all, family, friends, life.

There was no beauty here, no flowers, no animals; only sounds of dynamite, timbers creaking, and the sirens preceding the cries of injured men. We were sent here to work or die. The graves around the camp were the only freedom. If you didn't work, you were shot.

Father Kodilla, a 28-year-old Orthodox priest, had died as a result of a cave-in. A 30-year-old music teacher, Coseriu, was killed when rocks crushed him. An elderly priest, Father George Sherban, had heart problems and could no longer work in the mine. He was shot while hauling crushed gravel in the yard.

Another priest, who is still alive, had a pulmonary ailment, and some injections were needed to alleviate the pain. The political officer told the priest that if he wanted to live, all he had to do was sign an agreement to obey the rules and regulations of the Communists and he could leave prison.

Test of Faith

The priest said, "You ask me to sign, but you know that I'm a priest. For 2,000 years believers have faced these tests of faith. I mean to stay to the end to show what I honestly believe in. I'm ready to give my life for God. You call it death. I call it sacrifice for mankind and sacrifice to God."

All the Greek Catholic bishops who were arrested and killed in prison had also refused to sign the paper. They chose suffering and death instead.

The team that worked level 10, called Golgotha, was composed of some priests and a writer. It was a real hell: intensely hot, a place to pray or to curse. Workers on the other levels got water and salt, not so for the workers on Golgotha. Prisoners who were supposed to die were sent to work here.

It was the Soviet custom for political prisoners in forced labor camps to work day and night during any religious or national holiday season. Thus the inmates had less time to think of the old days, or the atrocities now heaped upon them by their captors. The increased activities decreased the chance of uprisings.

It was spring 1951 and Easter was approaching. The inmates were subjected to harder labor and longer hours now. I was in the mine working level 12. It was about 11 P.M. on Holy Saturday. Suddenly I was approached by two shadowy figures, Franciscan Fathers Steve Tataru and George Demitrac.

Father Steve asked, "Do you remember the responses at Holy Mass? Soon it will be time for the Holy Mass of Easter." I had been an altar boy. Although I had not thought of the responses in years, I said Yes. They were in the deep recesses of my memory. But where to have this forbidden treasure of the Mass?

Close to Golgotha there was a niche where large oak timbers used to shore up the ceiling were stored. The cave was about 30 feet long, 20 feet wide and 12 feet high. Warm, but not hot. A perfect place for the few priests and other workers to gather.

It was still working time. The signal had not been given for midnight lunch. But we needed to return to a world lost and remote. There we were, a ragtag congregation, gathering to glorify God.

At midnight the priests fell to their knees and began the invocation, "Blessed is the kingdom of the Father..." We sang "Christ is risen, Christ is risen," and more people gathered. All work and transportation stopped. Pain, sorrow, suffering, anguish, and hunger disappeared. All were singing and crying, experiencing something of their past life, remembering their families. It was ecstasy. No experience could compare to this moment.

Soon after our Catholic priest started the Mass, the Orthodox priests and people gathered at the 11th level and started their own Easter Mass. The dark, silent mines were filled with heavenly, harmonious sounds.

Then a large figure appeared: it was the chief informer. He cast his eyes over the congregation and celebrants. "Stop this at once," he shouted. "This will be interpreted as a riot. We will all be shot. I am obliged to inform the guards immediately." We were mesmerized and fearless, and continued to sing and pray. There was a feeling of oneness with God in heaven.

Again the chief informer spoke, "Go back to your work or you'll pay with your lives." We were fully aware that we could be killed, but what did we have to lose? We were willing to give up our lives rather than give up this moment. Light came to our minds and we all experienced this same feeling. It was as though a large choir were singing, "Glory to God." The priests resembled angels as they continued to sing the Mass.

"Christ is Risen"

After 10 or 15 minutes, we were ordered out of the shaft. The liturgy stopped. But we continued to sing, "Christ is risen," as we went to the central gathering place on level 10.

We gathered into our usual teams of six persons. The senior lieutenant, with fiery eyes, shouted, "You are playing with your lives. Stop singing!" By now there were 200 people near the elevator, all singing "Christ is risen from the dead, by death He conquered death."

We felt like the early Christians facing martyrdom. Age didn't affect our feelings and actions. Some prisoners were in their 20s, other in their late 60s, each one fearless and exhilarated.

To overcome the noise of the elevator, the choir of voices was now shouting, "Glory to God." My team entered the elevator next, and we started the rapid ascent. The elevator slowed and reached the surface. There was light, and with the light appeared machine guns and guards.

A gunner was on his belly with a finger gripping the trigger, while another guard held the strip of bullets waiting to be fed into the gun. All guns pointed at the elevator. This sight only served to increase the fury and intensity of the song. We didn't want to die. We hoped to live to be reunited with our families. But neither did we want to give up this moment of rapture.

The singing procession started down the trail to the main gate. We expected to be riddled with bullets at any moment. Once we were inside the yard, another guard slammed the gate shut.

What was this? We didn't know. But we were unafraid. We shared a feeling of indestructibility.

A divine infusion of great happiness filled our minds and souls. It was as though a huge cohort of angels was hovering above, urging us not to give up, just to glorify God and his creation. All the work teams were now in the yard. But nothing happened, except the constant ringing of the phone in the small office, the direct line to Bucharest.

It was 2 A.M. All prisoners were now ordered to bed. No one could sleep. Each was reliving and sharing his spiritual euphoria. For me the experience was a spiritual transfusion, bringing new life and determination. In suffering I had found a spiritual life; I had found God. Our experience that Easter was a miracle of faith!

Shortly after that incident, 30 of us were transferred to another camp because we were considered rebellious. Many died, including Father Demitrac.

Never before and not since that Easter have I ever felt such encouragement as when we celebrated that beautiful Easter Mass. The incident of the midnight Easter Vigil Mass was short, just two hours. Yet after 33 years it is still in my heart and mind. It continues to give me strength. I'm sure when I close my eyes in that final sleep, I will be singing, "Glory to God, Christ is risen."

Why did so many die and I survive? Only God knows. Perhaps it was so that the Baia Sprie story could be retold this Easter, so that we can repeat that entire hymn, "Christ is risen from the dead. By death He conquered death, and to those in the grave, He granted life."

Dr. Petrassevich spent 16 years in various prisons in Romania. He was released in 1964.

HRISTOS A ÎNVIAT!

Communism: Past and Present

by Cornel Petrashevich, M.D.

Editor's note: In a talk last month to the Lions Club in Philadelphia, Miss., Dr. Cornel Petrashevich spoke on Communism, past and present. His understanding of Communism is based on firsthand experience: he spent 16 years in Red prisons in Romania. Highlights of his speech are printed below:

What was built with hard work for 2,000 years of Christian effort is now in danger of disappearing. Communism does not believe that all men are created equal. It believes that all men are slaves to a monstrous system, the Communist Party.

Once Communism takes over a country, it starts to dissolve systematically the old establishment. The first is the Church, which maintained all the spiritual values. Christianity is opposed to the materialistic concept of life, which is at the very heart of the philosophy of Communism.

Communism does not believe in the spiritual value of man. It asserts that man is just a lot of dust, so it can easily annihilate not only individuals but whole nations.

Communism replaces the moral consciousness of civilized people with fear and terror. The Party and secret police are the real gods of Communism.

The Communists have no qualms about murdering people. Just now, mankind is horrified over the brutal murder of one Polish priest, Father Jerzy. He is but one of countless millions they have tortured and murdered.

Do we want to have here in our free country such an abomination as they have in two-thirds of the world? Do we want to see families separated, children informing on their parents, brothers informing on brothers?

Cornel Petrashevich

Communism has not only divided families, but also nations. This is unprecedented in history. Look at Germany, China, Korea. It has divided whole continents, such as Europe and Asia.

This division was all done according to a plan. It was not accidental. But it would not have been possible to implement this diabolical system without the help of Western powers. Communism created a world overshadowed by terror, by starvation; those are important tools in the hands of Communists. Communism brought poverty, injustice, and disease. It uses all kinds of horrors to annihilate a country, such as in Afghanistan and Ethiopia today.

We have to strengthen our military capability. We have to strengthen also our spiritual power, our will to defend our Christian heritage. If the opportunity comes, we must eradicate this cancer from the body of mankind, just as a surgeon would excise any cancer from a sick body.

The so-called "peaceful co-existence" is the most dangerous illusion of all. It is the opium that Communism is offering to the free world.

We are fully at war. We have to be alert to the slightest move of the enemy, and we must never fail to understand him. If we fail to understand our enemy we will perish.

These oppressors speak shamelessly "on behalf of the people," but they do not dare hold free elections. The West should learn more about Communist

philosophy. Communism cannot live in peace. It must have permanent revolution.

The slightest weakness of the West, and particularly America, is quickly exploited by Communism to advance one step more. For their "great goal" they try to root out the greatness of Western civilization, which is Christianity.

Is this situation so desperate? Yes, it is very serious. However, the Communists forget the strength of the human spirit. People are ready to trade their material bodies in order to save their souls.

The brilliant example is the struggle of the Polish people to survive, not only as a nation, but as a Christian nation. The numerous martyrs given by Poland and other enslaved nations is a reminder to us of the supremacy of the soul over the body.

Obviously justice is a concept inherent in man, since it cannot be traced to any other source. Justice exists, even if there are only a few individuals who recognize it as such. Love of justice seems to me to be a different sentiment from love of the people (or at least the two coincide only partially). There is nothing relative about justice, as there is nothing relative about conscience. Indeed, justice is conscience, not a person's conscience but the conscience of all mankind. Those who clearly recognize the voice of their own conscience usually also recognize the voice of justice.

....Alexander Solzhenitzyn

STELUȚA

by Vasile Alexandri

O star, astray and wand'ring
In night's eternal blackness,
Beloved star, entrancing,
Sweet treasure of my heart—

Thou star that just before this
Wert shining bright and lively
Whilst we were on this planet,
Just you alone and I - - -

O gentle, sweet and tender
And mystic in your splendor,
Forever 'mid the stars' light
My aching heart seeks you.

And oft in your direction
At night, when all is silent,
Up to th'immortal heavens
It soars in eager flight.

The tears have poured unheeded,
And many more will follow
Since sorrow's blackest hour
In which I lost your light.

My yearning never lessens
My grief that ever deepens,
So like eternal sadness
Appears to have no end.

—Translated by G. C. M., in
"Songs for Romanians"

THE MAGIC OF ZAMFIR The Master of the Pan Flute

P A R A D E
December 8, 1985

You have probably heard the unforgettable, haunting sound of Zamfir's music, but you may not know his name. Zamfir is the world's greatest living master of the pan flute, an ancient instrument more than 2,000 years old. He has sold over 5,000,000 albums world-wide, including 33 platinum records. His music has been featured in such movies as Sergio Leone's "Once Upon a Time in America", Robert Duvall's film "Angelo, My Love" and he has also recorded the best-known version of the theme from the movie "Missing," with Jack Lemmon and Cissy Spacek. And now, at last, his music is captivating Americans.

Drama afganeză: continuă

Forțele de rezistență, opuse regimului Babrak Karmal de sub tutela Uniunii Sovietice, continuă să controleze aproape 80% din teritoriul și populația rurală a Afganistanului (NYT 16/4/86, p.16). Ciocnirile celor șapte grupuri majore de rezistență, cu unități militare rusești și cu trupe guvernamentale se produc simultan în diferite colțuri ale țării cu pierderi mai mari sau mai mici de ambele părți. Estențial este faptul că după mai bine de 6 ani mujahideen-ii îi țin în șah atât pe cei 115,000 de soldați ruși cât și pe satelitul din Kabul.

Majoritatea orașelor se găsesc sub controlul comunist dar mujahideen-ii se strecoară și dau lovături efective din când în când chiar și în capitala Kabul. Corespondenții din Pakistan (Islamabad) raportează că o serie de bombe, plasate de către unități mici de gherilă, au explodat zguduind orașul. Alte câteva zeci de bombe au fost descoperite în cartierul rezervat pentru sovietici. Ca urmare a acestei condiții, poliția secretă și soldați au fost plasați la toate intrările orașului și scotocesc fiecare vehicol, căutând, armament și explosive.

Superioritatea armamentului sovietic însă și mai ales forța aeriană și unitățile blindate, au cauzat recent pierderi simțitoare în rândurile rezistenței din regiunea Zhawar, în vecinătatea frontierei de nord cu Pakistanul. Într-o înclăștare sângeroasă în care au participat un mare număr de avioane și trupe blindate, rezistența a suferit pierderi de peste 100 de oameni (NYT, 14 Apr., '86, p.8).

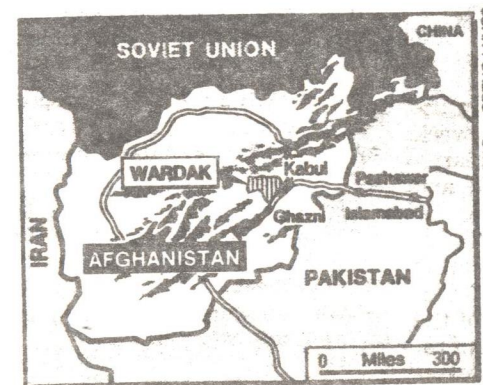
Un gen de activitate nou a apărut în calea mujahideen. Corespondenta Mary Anne Weaver de pe lângă Națiunile Unite din N.Y. constată prezența unui tânăr luptător afganez printre diplomații lumii. "Amin Wardak este o anomalie în istoria afganeză. Este tânăr și conducător"--ceva neobișnuit în societatea afganeză în care timp de sute de ani,

conducerea a fost un privilegiu al vârstei, al religiei și al bogăției. ("Young Afghan represents new breed of guerrilla leader," Chr. Sci. Mon., 21 Martie, '86, pp. 1 & 10),

La 35 de ani Wardak comandă una din armatele fantome ale gherilei ce ține pe loc forțele sovietice. Scopul prezenței lui în sălile clădirii Națiunilor Unite este să convingă reprezentanții celorlalte țări că el și nu regimul lui Babrak Karmal este îndreptățit să ocupe locul rezervat Afganistanului. Șansele de succes sunt puține dar însăși prezența acestui tânăr este indicativă. --Amin Wardak este delegatul celor șapte grupuri de rezistență care s-au unit și vor coopera mai strâns unii cu alții în viitor. "...Războiul va continua...încă șapte sau șaptezeci de ani dacă trebuie"--a declarat tânărul afganez.

Wardak a venit la N.Y. pentru doua motive principale: să obțină recunoașterea alianței celor șapte grupuri de rezistență drept guvernul oficial din Afganistan, în locul regimului din Kabul; să obțină aprobarea timbrului scos de către rezistență și circulat în provincia Wardak. Al doilea obiectiv a fost mai ușor de atins. Un giuvaergiu "anonim" a cumpărat un timbru pentru echivalentul a \$2.5 mill. de giuvaerice aurite.

Succesul lui diplomatic va reuși probabil, în măsura succesului pe câmpul de luptă din Afganistan. Cei aproape șapte ani de luptă eroică a mujahideenilor este o cheazășie de continuitate și de afirmare a drepturilor diplomatice care derivă direct din efortul și succesul militar.

Bombardierele Americane in Libia

And once again, our Strongman of the Year is...

MARCH 28, 1986 / NATIONAL REVIEW 48

Atacul aerian fulgerător de la mijlocul lui Aprilie contra Libiei (totul a durat 12 minutes) a ochit obiective militare dar a distrus, total sau parțial și clădiri în sectoare rezidențiale din capitala Tripoli--inclusiv ambasada Franței, a Elveției și a României. Intre zecile de victime omenesti se numără și trei copii din familia șefului de stat Kadhafi. O fetiță adoptivă, în vârstă de 15 luni, a

decedat de pe urma rănilor suferite în explozii iar doi băieți, sub zece ani, au fost grav răniți și internați în spital. Col. Muamar Kadhafi dormea în cort și a scăpat neatins de bomba care a explodat la 100 de metri de cortul lui.

Atacul s'a produs la 10 zile după ce o bombă teroristă a explodat într-o cafenea din Berlinul de vest ucigând un sergent american și o femeie turcă. În ajunul atacului, președ. Reagan a anunțat că evidența arată legătură între explozia din Berlin și rolul de comandă teroristă al col. Khadafi. În operația de atac aerian, singura țară europeană care a fost de acord și a cooperat cu St. Unite a fost Anglia care a permis folosirea bazei aeriene americane de pe teritoriul englez. Celelalte țări europene n'au permis zboruri deasupra teritoriilor lor sugerând mai degrabă căi diplomatice și negocieri decât forța militară. (Vezi William Echikson, "Europenii refuză să subscrie la lovitura

¹Definiția cea mai recentă a "terorismului" după Comisia Specială a vice-președintelui pentru combaterea terorismului, 1986 este: "Uzul ilegal sau amenințarea cu violență a persoanelor sau a bunurilor pentru obiective politice sau sociale. Se urmărește de obicei ca prin intimidare sau coersiune exercitată asupra guvernului, indivizilor sau grupurilor să se schimbe o atitudine sau un anumit curs politic."

militară americană contra Libiei" Chr.Sci.Mon., 15 Apr., 1986, pp. 9 & 10). Același autor citează (p. 12 din același ziar) dintr-un document spaniol de 250 pagini, cum terorismul basc a fost potolit prin acordarea de autonomie regională. Jacques Léauté, unul din cei patru membrii ai comisiunii în problema bască, observă că "negocierile nu trebuiesc nici odată excluse....Nu-i poți numi pur și simplu criminali. Trebuie acordată amnistie și negocieri." Jacques Léauté consideră că "cea mai eficace cale cu bascii a fost încredințarea forței polițienesti în mâinile lor proprii."

În momentul în care încheiem revista, venerabilul jurnalist Joseph C. Harsch trage concluzia că "Atacul american în Libia s'a scontat în mod dubios." Reputatul jurnalist Harsch căruia tocmai i s'a acordat premiul întâi pentru "excelență"-- the Bob Cosidine "award for best daily wire service interpretation of foreign affairs"-- de către "Overseas Press Club of America," observă că, în vreme ce președ. Reagan a încasat asigurarea din războiul Falkland de la D-na Thatcher, toți

ceilalți membrii din OTAN n'au fost de acord cu atacul militar. Chiar Mme Thatcher nu s'a alăturat la acțiunea americană cu bombardiere britanice. Scopul atacului, spune dânsul, a fost să-l descurajeze pe Kadhafi de a continua actele de violență. "Intrebarea însă rămâne dacă-l va descuraja suficient ca să justifice costul: tensiunea din sânul OTAN-ului, șocul și oprobiul întregii comunități arabe, anularea întâlnirii dintre secretarul de stat

KEY US AIRCRAFT USED TO ATTACK LIBYA

NAVY

● Grumman E-2C: Carrier-based, all-weather, low-level attack bomber. Typically carries 30 500-pound bombs, or three 2,000-pound bombs and two 300-gallon external fuel tanks. Capable of in-flight refueling. EA-6 electronic warfare version also used.

● Vought A-7: Carrier-based, subsonic tactical fighter. Carries up to 15,000 pounds of weapons, including air-to-air and air-to-ground weapons, TV- and laser-guided weapons, general-purpose bombs, and 20mm cannon. Capable of in-flight refueling.

● Grumman E-2C: Carrier-based airborne early-warning/finder-control aircraft.

AIR FORCE

● General Dynamics F-111: Medium-range fighter-bomber. Maximum load of 50 750-pound bombs. Capable of in-flight refueling.

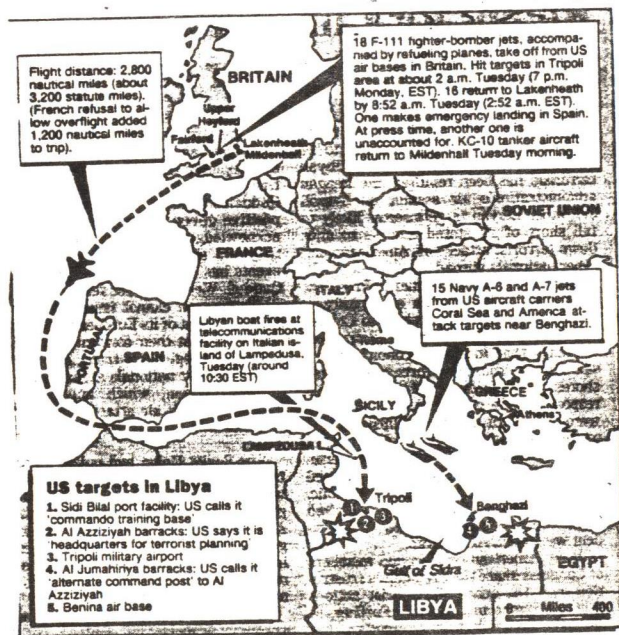
● McDonnell Douglas KC-10: aerial tanker. Can deliver some 31,000 gallons of fuel 2,200 miles away and return to its home base. In addition, KC-10 can also provide supplemental navigation and communications services during long-range deployments.

Source: James "All the World's Aircraft"

George Schultz și ministrul de externe sovietic Eduard Shevardnazde și pierderea unui bombardier" (Chr. Sci. Mon., 18 Apr., 1986, pp. 9 & 10). Plusurile, continuă el, sunt: "popular approval at home....Israel also applauded."

Cel mai negativ efect Harsch crede că este o sporire a lipsei de încredere a aliaților noștri în "înțelepciunea și buna judecată a politicii externe americane." --Cât despre Kadhafi, în ochii celorlalți arabi, statura lui a crescut ca a unui "soldat în prima linie pentru cauza arabă.... Reagan l-a sprijinit în această privință." În viitor se va vedea care din cei doi va fi câștigătorul.

Alți jurnaliști și academicieni își exprimă teama că atacul împotriva Libiei ar putea tulbura în mod sever "200 de ani de relații constructive între America și lumea arabă și că victimele civile ar putea deslănțui noi atacuri teroriste". Profesorul de relații internaționale Nabil M. Kaylani, de la Rochester Institute of Technology (N.Y.), arată că

"Arabism și Islam" sunt factori determinanți în toată societatea arabă și musulmană și că "Palestinians are Arab and predominantly Muslim....No Arab state can ignore the Palestinians and no Muslim country can be indifferent to their fate." (C.S.M., 15 Apr., '86, p. 15). Profesorul de relații internaționale se referă la problema entității palestinienilor care-și cere dreptul la o existență națională autonomă în Transiordania și Gaza--un ideal învățat chiar în școlile americane. În prezent, susține prof. Kaylani, "...even the most die-hard Israeli supporter in the Reagan Administration must be aware that the U.S. position on the critical Palestinian issue is untenable." Profesorul Kaylani n'ar trebui să uite însă că președ. Reagan a anunțat un plan care ni se pare potrivit și just pentru rezolvarea acestei probleme, the Reagan Plan, încă din Sept. 1982. Ar trebui doar să se revină asupra lui și să se înceapă procesul de împlinire. Ideia de autonomie și de patrie (homeland) pentru arabii-palestinienii ocupă un loc esențial în acest plan și, după cât știm, Președintele n'a renunțat la el.

RECENTA VICTORIE ELECTORALĂ

a partidelor conservative din Franța este comentată de către Richard Bernstein, corpondentul ziarului New York Times (10 Aprilie, '86, p. 9). Șeful noului guvern de coaliție este Jacques Chirac, fostul primar al capitalei și șef al partidului Uniunii pentru Republică (RPR).

În primul său discurs major rostit în fața Parlamentului francez (9 Aprilie, c.), președintele consiliului de miniștri a anunțat ceea ce s'a interpretat drept "un program revoluționar" în economia Franței:

Credem că sistemul de colectivizare reduce spiritul de solidaritate pentru că provoacă o reacțiune negativă a fiecăruia în fața

unei burocrații care distruge inițiativa individuală.

În discursul său Chirac a anticipat necesitatea unui mandat pe care-l va cere Parlamentului în vederea unei serii de decrete-legi prin care să poată proceda, în mod rapid, la transferarea unor întreprinderi majore de sub control statal în mâini particulare--un proces de de-naționalizare care amintește pe cel întreprins de Partidul Conservator din Anglia, în 1951.

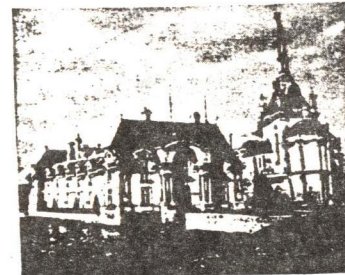
Programul corespunde principiilor enunțate în cursul campaniei electorale care a rezultat în victoria grupărilor conservative. Prin sufragiul său, poporul francez a repudiat filosofia socialistă și și-a plasat speranța și încrederea în capacitatea inițiativei private și a sistemului de piață liberă de la care așteaptă o creștere a indexului de dezvoltare economică și o reducere a procentajului de șomaj.

Măsura succesului acestor reforme depinde însă de gradul de cooperare dintre cabinetul Chirac și președintele republicii François Mitterand, a cărui doctrină politică este socialistă și a cărui mandat expiră peste doi ani. Este pentru prima dată, de la instaurarea celei de a 5^a republică în 1958, când președintele statului, ales pe 7 ani, aparține unui partid politic iar prim-ministrul--care se bazează pe majoritatea parlamentară--aparține partidului de opoziție. În cursul împlinirii programului de reforme economice, cooperarea dintre cei doi lideri este o necesitate constituțională, pentru că președintele republicii deține dreptul de "veto." Este vorba de un echilibru politic delicat ce se poate păstra numai printr-o prudentă aplicare a principiului de conciliere--"give-and-take" care se va verifica în lunile următoare.

De reținut mai este și faptul că aceste alegeri au rezultat într-un declin net al Partidului Comunist Francez. A obținut sub 10% din totalul votului exprimat, ceea ce reprezintă, proporțional, cea mai slabă prezență în arena politica a țării în peste 50 de ani (din 1932).

Publicația FRANCE-AMERIQUE (20--26 Martie, 1986) anunță stirea acțiunii de divorț inițiată de Contesa de Paris, soția Contelui de Paris, descendent al familiilor regale și pretendent la tronul Franței.

După o căsătorie de peste 55 de ani, din care s'au născut 11 copii, Contesa, care a trăit separată de soțul ei în ultimii zece ani, a depus cerere de divorț pare-se din motive materiale, spre a-și asigura partea ei de moștenire care se ridică la câteva zeci de milioane de FF. Conteșe, în vârstă de 77 ani (Contesa are 74), și-a exprimat regretul în fața acestui gest care "este în contradicție cu tradiția familiei regale fanceze." Actualul său domiciliu este la nord de Paris (Chantilly en Oise), unde se ocupă de administrația unei case de odihnă. Contesa trăiește la Paris în relații apropiate cu fiica cea mai mare, Mme Shonbrun.

château de CHANTILLY

În urma celei de a doua căsătorii, împotriva consimțământului tatălui său, Conteșe de Clermont a fost desmoștenit de către Conteșe de Paris. Noul moștenitor designat este Prințul Jean, nepotul C. de Paris, în vârstă de 20 de ani.--Continuitatea familiei regale este deci asigurată--doar tronul să i-se ofere.

Comentariile jurnalistice despre DARAMARILE NEMILOASE DE MONUMENTE ȘI BISERICI ISTORICE LA BUCUREȘTI CONTINUA.

William Echikson, corespondentul est-european al ziarului Chr. Sci. Monitor reflectează asupra rănilor produse de buldozurile "marelui arhitect" care lasă în urmă o priveliște asemănătoare cu cea din Beirut, mult încercata capitală a Libanului. "Bucureștii nu suferă de vreun război civil ci de renovare urbanistică masivă." (Vezi articolul "Urban development scars East Europe's 'little Paris,'" CSM, 25/3/86, pp.13-14.)

Centrul istoric al acestui "mic Paris" a fost transformat într-o "mare de noroi și de ciment." Planul reflectează "stilul megalomaniac și distructiv al lui Ceausescu." Scrisorile de protest care ajung în occident vorbesc despre "buldozarea culturii românești" (Romania's culture is being bulldozed), Paralel cu aceasta corespondentul din București descrie suferința și lipsurile cauzate de "dramatica austeritate economică" și de îngrădirea severă a libertăților individuale. Cinematografele se închid de la ora 5 p.m., restaurantele la 9, iar alimentele de bază, între care ulei de gătit și zahăr, sunt raționate cu strictețe. Visul conducătorului de partid și de stat este să ridice "o versiune modernă a unui Versailles comunist" cu un castel de beton armat ornat de o cupolă și cuprinzând două aripi ale "Palatului Republicei."

Datoriile de bilioane de dolari la capitalistii din Occident, angajarea cheltuelilor enorme de construcții care reclamă distrugerea monumentelor ce leagă țara cu trecutul ei propriu și suferința umană de frig, foame și întunec "...ilustrează irationalitatea sistemului de planificare în România." Autorul ne spune că lumea se întreabă nedumerită: "cum se va plăti costul enorm al acestor construcții cand untdelemnul este raționat și încălzitul este insuficient?" Opt biserici istorice au fost rase și o întreagă serie de clădiri de stil arhitectonic tradițional sunt pe cale de dispariție. Numai cineva "lipsit de simt artistic a putut să comande o astfel de operație." Un arhitect întrebat de D-l Echikson sugerează că "... the project is the President's personal inspiration."

Articolul D-lui Echikson este evident prin el însuși. Nu credem că mai este nevoie de vreun comentariu.

ANIVERSAREA UNIRII PRINCIPATE LOR

--a avut loc în seara de Sâmbătă, 18 Ian. 1986, 7 p.m., în sala CRC (124 Montecito, Oakland, CA). Programul de comemorare a fost anunțat de către Ilie Smultea (Președ. CRC) și a cuprins:

(1) Cuvântul comemorativ pronunțat cu multă competență istorică de către Dl. Dorin Gheorghiu.

(2) Tânăra și simpatica elevă Oana Spinu a citit o poezie de Gh. Coșbuc iar poetul Vasile Versavia a recitat una din creațiile proprii potrivită ocaziei.

(3) A urmat apoi trio "Hațegana" care a deschis repertoriul muzical cu "Hora Unirii" și a distrat audiența timp de o oră cu muzică românească-romante și de dans.

(4) In incheiere tânărul Flaviu Cristian, ca de obicei, a venit cu echipamentul său muzical și cu un bogat și bine ales repertoriu de dans, în sunetul căruia cei 70-80 de oaspeți de toate vârstele și-au petrecut până spre miezul nopții.

Plăcutele ore petrecute împreună au fost posibile datorită contribuției organizatoare: Judy Smultea la recepție, Mihai Stănescu la bar, Rodica Ranga și Libby Smultea la gustări, Traian Lalescu și Vasile Ranga la aprovizionare, Ilie Smultea, toți cei de mai sus și alți binevoitori, la curățit sala și la spălat vasele de încheiere.

Generoase donații ca Dl și Dna Ovidiu Diaconescu (\$40), Dl și Dna Florin Scarlatescu (\$25) ca și toți ceilalți oaspeți galanți și binevoitori, prin prezența lor au contribuit să facă seara unirii una din cele mai memorabile întâlniri la Casa Română.

VIZITA P. S. sale Nathaniel

Membrii parohiei "Invierea Domnului" și comunitatea românilor din nordul Californiei au salutat cu multă bucurie vizita P. S. Sale Nathaniel, episcopul românilor ortodoxi din America de nord, Luni și Marți, 17-18 Febr. '86.

P.S. Sa a fost întâmpinat la aeroportul internațional din San Francisco de către pâr. Ioan Sârbu care l-a condus la sediul parohiei, 124 Montecito, Oakland, CA, unde a avut ocazia să se întrețină cu președ. consiliului parohial Alexander Gănuș și cu alți membrii din comunitate care au putut să-și ia liber de la locurile de muncă.

Regretăm că prea puțini au avut deosebita bucurie să cunoască personal pe tânărul și dinamicul nostru episcop dar, nefiind zi de sărbătoare, cu serviciu religios, P.S. Sa a înțeles prea bine situația.

Comunitatea ortodoxă-română a apreciat mult gestul de atenție al P.S. Sale Nathaniel și speră ca vizita viitoare și nu prea îndepărtată a înaltului prelat să fie un prilej de întâlnire și bucurie mai vastă.

Buletinul CR se alătură cu sincera și calduroasă expresie de grațitudine și cu urări de înfăptuiri și împliniri fructuoase în calea P. S. Sale Nathaniel.

VIZITA pâr. Gheorghe CALCIU-DUMITREASA și a D-nei preotese în nordul Californiei a trezit un deosebit interes și a atras o participare mare a comunității românești din Bay Area și împrejurimi.--Sala cea mare, care a fost ajustată pentru serviciul religios a fost neîncăpătoare. Atât slujba propriu zisă cât și mesajul adus de părintele Calciu, care a săvârșit Sf. Liturghie împreună cu pâr. Ioan Sârbu, au fost ascultate cu mare atenție și au creat o atmosferă înălțătoare.

O masă bogată și aleasă cu mâncări românești aduse în dar de către Doamnele din comunitate s'a servit părintelui și Doamnei preotese și a cuprins pe toți cei din peste 200 de persoane prezente care au ales să rămână.

Pâr. Calciu, introdus de către pâr. Sârbu, a luat din nou cuvântul și a vorbit pe scurt despre împrejurările care l-au adus în America, despre gândurile și problemele religioase așa cum le concepe și le trăiește S. Sa și despre gospodăriile și comunitățile bisericești generale și locale. Indemnurile și comentariile S. Sale au stârnit profund interes și au fost mult apreciate.

Comunitatea a remarcat cu multă satisfacție și apreciere atitudinea caldă și comunicativă atât a pâr. Calciu cât și a D-nei preotese care s'au întreținut cu oaspeții până tarziu și au căutat prilejul de a sta de vorbă cu toți și cu fiecare din cei care au aspirat să converseze personal cu vizitatorii.

Mesajul pâr. Calciu, de bună înțelegere și de solidaritate românească și creștină, a căzut pe pământ bun la Casa Română & Capela unde însăși așezarea noastră s'a pus pe acest drum al unității tuturor românilor din Occident, ca să-i putem înțelege și ajuta mai bine pe cei din Țară în aspirațiile lor spre libertate. De pe această poziție suntem gata să întindem mâna tuturor organizațiilor și persoanelor cu idei și sentimente similare.

Despărțirea de păr. Calciu s'a făcut cu bune speranțe că S. Sa se va mai întoarce în curând la noi și atunci ne vom găsi cu un pas înainte spre țelul realizărilor noastre comune.

Datorită angajamentului pentru o vizită și conferință la seminarul teologic de la U. C. Berkeley și la cunoscuta biserică ortodoxă greacă din Oakland, păr. Calciu a mai zăbovit două zile printre noi. Invitația și aranjamentele pentru aceste conferințe au fost făcute de către un prieten al românilor, ieromonahul Alexander (Golitzin), profesor de teologie și misionar pe lângă Episcopia Ortodoxă Americană din San Francisco. D-l Mihai Olteanu a reușit să-și facă timp și a binevoit să ajute ca interpret. Păr. Calciu a mai fost invitat să facă o vizită de cunoștință L. P. S. Sale Antony de la Biserica Ortodoxă Rusă din exil, la San Francisco.

Casa Română & Capela a comemorat ANIVERSAREA UNIRII BASARABIEI cu ROMÂNIA, Duminecă, 30 Martie, 1986. Cu această ocazie, prof. Alexander Bologa a invocat această zi memorabilă și a citit nota istorică pe care o publicăm aici:

La 27 Martie 1986 s'au împlinit 68 de ani de la ziua în care SFATUL ȚĂRII a luat următoarea hotărâre unanimă:

In numele poporului Basarabiei, Republica Democratică Moldovenească (Basarabia), în hotarele ei dintre Prut, Nistru, Dunăre, Marea Neagră și vechile granițe cu Austria, ruptă de Rusia acum o sută și mai bine de ani din trupul vechii Moldove, în puterea dreptului istoric și dreptului de neam, pe baza principiului că noroadele singure să-și hotărască soarta lor, de azi înainte și pentru todeauna, se unește cu mama sa România!

Chișinău, la 27 Martie 1918, act semnat de Președ. Sf. Țării, Ion Inculeț și de Secretar, I. Buzdugan.

Tratatul de la Paris, prin care se recunoaște unirea Basarabiei cu România, a fost semnat și ratificat de către marile puteri, după primul război mondial, Anglia, Franța, Italia și de către România. Principiul politic folosit de către Sfatul Țării și în virtutea căruia a acționat a fost cel de auto-determinare lansat de Woodrow Wilson.

Faptul că Rusia Sovietică nu a semnat acest tratat nu înseamnă invalidarea lui--susține istoricul Andrei Popovici (Ph.D. în științele politice). Tratatul se referă la un teritoriu al cărui caracter este esențial românesc. "...Cei 100 de ani de dominație și de colonizare cu elemente eterogene, practică de către Rusia, n'au putut altera acest caracter."

Caracterul "esențial românesc" despre care vorbește Andrei Popovici îl găsim în scrierile istorice ale unor oameni de înaltă reputație științifică: A. D. Xenopol, Stefan Ciobanu, I. Nistor, Gheorghe Brătianu și mulți alții. -- Din documentele folosite în lucrările lor reese că:

(1) Numele "Basarabia" își trage originea de la dinastia domnitoare a "Basarabilor." Mircea cel Bătrân (1386-1418) domnitorul Munteniei, extinde teritoriile sale asupra sudului Basarabiei--ne spune Ion Nistor (La Bessarabie et la Bucovine, 1937) iar A. D. Xenopol arată că Mircea cel Bătrân ia în captivitate pe Iuga II Coriatovici (principe al Moldovei) și ajută pe Alexandru cel Bun (1400-1432) din familia Basarabilor, să ocupe tronul Moldovei care cuprindea și Basarabia.

(2) Tot Xenopol ne spune că Ștefan cel Mare (1457-1504) domnitorul Moldovei, alungă pe Radu cel Frumos de pe tronul Munteniei și instalează în locul lui pe Laiot Basaraba. I. Nistor descrie mai detaliat cum Basarabia devine ținut Moldovenesc:

...Ea a fost cucerită treptat de către domnitorii Moldovei.... Petru Vodă Mușat a ridicat cetatea Hotinului în 1371, Alexandru cel Bun a consolidat Cetatea Albă iar Ștefan cel Mare a luat în stăpânire cetățile Tighina, Soroca și Orhei pe care le-a fortificat în apărarea contra năvălirilor tătare.

(3) Alexandru cel Bun a clădit, de asemenea, prima mănăstire în Basarabia, Mănăstirea Bărzărești. --Tot I. Nistor ne amintește că Basarabia a dat nume de familii mari românești ca și: Cantemir, Cogălniceanu și de eroi de baladă ca Gruia-Grozăveanu, Novac, Codreanu, Ghelea. Orașul Chișinău a fost întemeiat de Vlaicu, unul din consilierii lui Șt. cel Mare.

(4) Stefan Ciobanu, în lucrarea sa La Bessarabie, sa population, son passé, sa culture (1941) arată că nume de sate de-alungul Nistrului și chiar dincolo de el, sunt românești. Ciobanu citează din zeci de scriitori ruși, germani și polonezi care recunosc caracterul integral românesc al Basarabiei. El mai arată că pierderea Basarabiei la 1812 s'a datorat slăbirii Imperiului Otoman care a suferit o înfrângere în războiul de la 1806-1812 și a cedat presiunii rusești de expansiune teritorială, cedând Basarabia asupra căreia nu avea nici un drept teritorial și a făcut-o deci prin violarea dreptului internațional la pacea de la București (1812).

În concluzie, Rusia țaristă din 1812, ca și Rusia Sovietică din 1940 și din 1947, a luat cu forța Basarabia rupând-o de la trupul națiunii române la care aparține după toate legile istorice și în concordanță cu principiul de auto-determinare națională, consacrat și de St. Unite prin cele 14 puncte Wilsoniene, la sfârșitul primului război mondial. --Autori de reputație mondială ca Alfred Cobban (National Self-Determination, 1941), continuă să recunoască validitatea acestui principiu după al 2^{lea} război mondial:

...Naționalitate și democrație continuă să fie idei dinamice iar dreptul de auto-determinare națională își va continua și el existența. În încercarea noastră de a-l anula trebuie să ne întrebăm dacă nu riscăm să distrugem însăși civilizația noastră (pp. 54 ff.).

Istoricul Gh. Brătianu observă că în puternicul sentiment de suspiciune al românilor față de "...regimul Rusiei țariste de atunci ca și față de cel sovietic de acum" cauza Basarabiei cântărește greu și "...reprezintă o problemă de lungă durată în chestiunea hotarelor ruso-române."

Abuzul de putere și totala absență de legitimitate a anexării Basarabiei de către Rusia

Sovietică în 1940, reese limpede și din raportul președintelui sovietic al "Republicii autonome Moldovenești" Constantinov, în fața Parlamentului sovietic din Moscova, în Aug., 1940. Cu ocazia aniversării anexării Basarabiei la Rusia, Constantinov recunoaște că "70% din populația republicii sunt Moldoveni."

De atunci și până astăzi, în cei peste 40 de ani de reocupație a Basarabiei, Rusia sovietică a folosit și folosește cele mai machiavelice mijloace de desnaționalizare a provinciei. Socotim de datoria noastră continuă să demascăm metodele inumane practicate împotriva unei majorități românești incontestabile a populației basarabene, victima unor opresiuni și persecuții culturale și fizice, contrar principiilor recunoscute de către Charta Națiunilor Unite și de către dreptul internațional.

ANUNȚĂM cu ACEASTĂ OCAZIE, ca o contribuție la afirmarea drepturilor românești asupra Basarabiei, apariția în curând a unei cărți scrisă de către profesorul și martorul ocular la re-alipirea Basarabiei în 1918, Dr. Anton Crihan. Autorul revelează mărturia a zeci de autori ruși care recunosc, pe bază de observații științifice, caracterul esențial românesc al Basarabiei și al populației ei. Tipărirea și distribuția acestei cărți a fost încredințată Casei Române & Capela și va fi gata în luna Mai, 1986.--

Dr. Emile VICAS, membru în Consiliul nostru editorial, ne transmite ȘTIRI interesante despre activitatea bine cunoscutei comunități româno-canadiană din Montreal, pe care ne luăm îngăduința să le publicăm.

Ziua Unirii Transilvaniei cu România a fost comemorată ca un bogat program care a avut loc la CASA ROMÂNĂ din Montreal, Duminecă, 1 Dec., 1986.

Inițiativa acestei aniversări a fost luată de către C.N.R.-secția Canada și s'a deschis cu o rugăciune rostită de pâr. Petre Popescu.

Partea istorică a lui 1 Decembrie a fost prezentată de către Dr. Vicas printr-o comunicare bine documentată asupra originii și a primelor secole de așezare a poporului maghiar în câmpia Panonică și a metodelor prin care s'au făcut stăpâni peste românii din Transilvania de atunci. A urmat apoi o conferință a D-lui Zeno Câmpeanu, "Antecedentele politice și diplomatice ale tratatului de la Trianon."

Programul artistic a fost împlinit prin concursul tineretului: D-na Maria Caliopei Popescu, Dnii Aurel Manolescu, Nastase Parlea și Gheorghe Răsu, după care și-a făcut apariția ansamblul folcloric de dans "QUATRE VENTS" de Gramby, condus de D-l V. Grama.

Vestea despre bogata activitate a confrăților de la Montreal ne bucură și ne îmbărbătează--mai ales că vara trecută am avut deosebita plăcere să cunoaștem și să admirăm frumoasele realizări ale comunității de acolo. Realizările ni s'au părut a fi rezultatul unei armonioase cooperări între un preot vrednic și neobosit și o mână de oameni harnici și animați de sentimentul comunității. Biserica lor, decorată cu multă gingășie și pricepere artistică este una din cele mai frumoase biserici ortodoxe românești pe care le-am cunoscut în America de nord. Un exemplu clasic de ce se poate înfăptui de către o comunitate cu obiective bine definite, dedicație și perseverență. Odată cu salutul nostru Vă trimitem expresia unor sincere felicitări și urări de împliniri pe aceeași înaltă linie românească.

In PROBLEMA TRANSILVANIEI--Dintr'un mare număr de răspunsuri primite de la senatorii și reprezentanții Congresului american, cărora le-au fost adresate scrisori și cărți postale cu privire la drepturile etno-istorice românești asupra Transilvaniei, spicuim și reproducem mai jos câteva pasagii care ni se par tipice.

(1) Din scrisoarea SENATORULUI RICHARD G. LUGAR (președ. Comisiei de relații externe), adresată profesorului Tudor Rațiu, la 7 Martie, 1986:

...The issue of developments in Transylvania has come before the Senate Foreign Relations Committee, not in the context of any revisionist claims, but rather in the context of a debate over the renewal of Most-Favored-Nation (MFN) status for Romania. As in past years, serious complaints regarding emigration have been raised in regard to Romania. There is a serious concern that the extension of MFN status to Romania has not resulted in the kinds of freedom to emigrate and other human rights advancements that proponents of the measure contemplated.

...Representative Robert Dornan has introduced H. Res. 56 which voices concern about observance by the Romanian government of the human rights of Hungarians in Transylvania.

But I would emphasize that the Congressional interest is one of encouraging greater human rights for all Romanians--including the right to emigrate. This has been the thrust of the debate in the Congress over the further extension of Most-Favored-Nation status

to Romania. Although the Romanian Government benefits from MFN status with the United States, there is considerable question as to whether such treatment has resulted in benefits for the Romanian people.

Thank you for sharing your thoughts with me.

Sincerely,

(X) Richard G. Lugar

(2) Extrase din scrisoarea aceluiași senator către D-l John Simicin (membru fondator CRC), la 9 Sept. 1985:

Thank you for contacting me concerning the situation in Transylvania. I have received a number of letters in this regard.

The issue of developments in Transylvania has come before the Senate Foreign Relations Committee, not in the context of any revisionist claims but rather in the context of a debate over the renewal of Most-Favored-Nation (MFN) status for Romania. As in past years, serious complaints regarding emigration have been raised in regard to Romania....

...Representative Robert Dornan has introduced H. Res. 56 which voices concern about observance by the Romanian government of the human rights of Hungarians in Transylvania.

But I would emphasize that the Congressional interest is one of encouraging greater human rights for all Romanians--including the right to emigrate. This has been the thrust of the debate in the Congress over the further extension of Most-Favored Nation status

to Romania....

Thank you for sharing your thoughts with me.

Sincerely,

(X) Richard G. Lugar

(3) In răspunsul către D-l Vasile Costin (Hayward, CA) din 5 Nov. '85, Sen. Lugar exprimă sentimente și opinii asemănătoare cu cele din scrisorile precedente? Tonul însă se schimbă oarecum în răspunsul primit de D-l Costin de la "CONGRESSMAN"-ul ROBERT K. DORNAN, membru în comisia paralelă din Camera reprezentanților:

...I introduced H. Res. 56 out of a concern for the human rights of Hungarians in an area where they have resided for generations. It is clear to me that the general deprivation of human rights of Romanians is even worse in some respects for minorities. This is especially and unfortunately true regarding Hungarians, particularly in Transylvania.

I am not calling for the dismemberment of Romania, and have told the Romanian ambassador so. However, self-determination insofar as it permits the pursuit of one's nationality of birth is clearly a human right. Moreover, there are means to cultural and linguistic integrity not involving political separatism. The example of Quebec's status in Canada offers one mode....

...I will continue to press for passage of H. Res. 56, because to seek human rights for one group does not deny them for everyone else, but strengthens their entitlement to human rights.

Thank you for getting in touch with me about this issue.

Sincerely,

(x) Bob

Pasagiile reproduse din cele câteva scrisori de mai sus vorbesc prin ele înșile și nu mai au nevoie de comentarii. Ceia ce pare esențial este necesitatea de a continua acțiunea informativă față de Congresul american, într-o formă cât mai științifică și demnă, convinși că prin aceasta se va putea elimina o situație din care "când doi se ceartă al treilea câștigă...."

What a society performs does not depend on arms or subsidies or on physical, natural resources. It depends on the culture of the people and, above all, on the political system.

...Sven Rydenfelt

About the capitalist states, it doesn't depend on you whether or not we exist. If you don't like us, don't accept our invitations, and don't invite us to come and see you. Whether you like it or not, history is on our side. We will bury you.

...Nikita Khrushchev

In memoriam:

Gabriel BĂ LĂNCESCU

"Din pământ ne-am născut și în pământ ne vom întoarce...." Destinul a vrut ca scriitorul Gabriel Bălănescu să se stingă la Santa Clara, California, pe cealaltă față a globului pământesc de la locul lui natal din România--Berbești, jud. R-Vâlcea. Ne-a părăsit la vârsta de 73 de ani, după o viață zbuciumată și plină de suferințe din cauza dragostei lui de neam și a neîmpăcării lui și a milioane de alți români cu regimul comunist impus cu sila în România de către armata roșie sovietică.

Cei 17 ani de închisoare nu l-au răpus pentru că au fost anii tinereții și a tăriei morale cu care a învins suferința fizică dar i-au răpit timp prețios în care ar fi putut da mai mult lumii contemporane din talentul lui incontestabil. Numele lui ca scriitor s'a afirmat puternic mai ales prin bine cunoscutul roman social-istoric Avram Iancu, apărut înainte de invazia ruso-comunistă.

Gabriel Bălănescu a ieșit din închisoare în urma amnistiei politice generale din 1964--după ce cei 1,000 de comuniști din 1944, plus armata roșie, au trecut cu tăvălugul peste tot ce a fost mai bun din cei 20 de mil. de români. Libertatea de scris și gândire a rămas însă înăbușită în România.

Cu ajutorul compatrioților din California, Gabriel Bălănescu a putut să părăsească țara robită și, din Iulie 1977, timp de aproape nouă ani în St. Unite ale Americii și-a desgropat talentul și a reluat în grabă condeiul în condiții de libertate pe care și le-a ales singur și nealterat. La scurtă vreme a reușit să aștearnă într-un volum amintirile din anii de închisoare, cu oameni mari și mici și cu comentarii asupra evenimentelor. Din împărăția morții este una dintre puținele dovezi

ale puținilor supraviețuitori ai torturilor și suferințelor care cu greu pot fi înțelese și apreciate la adevărata lor valoare umană și politică de către lumea occidentală. Lucrarea lui Gabriel Bălănescu este o puternică mărturie a condiției umane sub comunism.

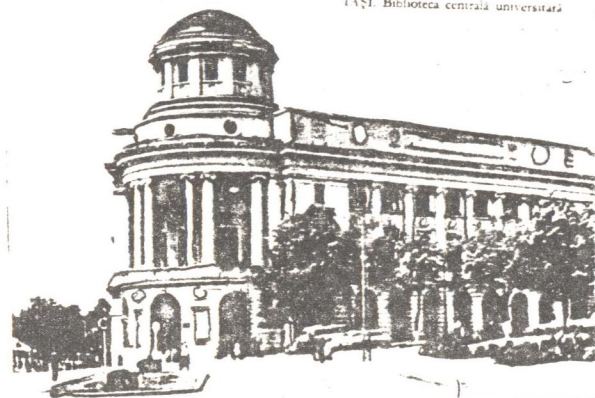
Inmormântarea a avut loc în ziua de 21 Martie 1986 și rămășițele lui pământești au fost depuse în cimitirul "Mission City Memorial Park" din Santa Clara, CA.

Opera scriitorului Gabriel Bălănescu și exemplul de trăire intensă pe linia neamului său românesc vor continua să trăiască dincolo de marginile și slăbiciunile acestei vieți pământești.

Dumnezeu să-l ierte și să-l odihnească în pace.

Buletinul CR exprimă sincere și profunde condoleanțe Doamnei Margareta-Tațiana Bălănescu și familiei îndoliate.

IASI. Biblioteca centrală universitară

Cerem scuze cititorilor pentru întârzierea cu care apare revista. Motivul principal a fost participarea activă a editorului Ilie Smultea la conferința anuală a "Asoc. de științe politice din vest," în luna Martie, '86.

CALENDARUL

(1) Parohia "Invierea Domnului" nu va mai ține slujba religioasă obișnuită, în ultima Duminecă a lunii Aprilie. În schimb, invită comunitatea românilor din nordul Californiei la

SF. LITURGHIE de PAȘTE care va avea loc Duminecă, 4 Mai, la ora 11:00, 124 Montecito, Oakland.

După serviciul religios va urma o masă comună cu tradiționalul ciocnit de ouă colorate. Cei care au posibilitatea sunt rugați să aducă câte ceva pentru masa de sărbătoare.

(2) Sărbătorirea lui **10 MAI**, va avea loc la CRC (124 Montecito, Oakland, CA), Sâmbătă (10 Mai), începând de la ora 7:30 p.m.. La Programul de comemorare avem deosebită plăcere să anunțăm contribuția tânărului și talentatului violinist ANDREI BOSTAN care va cânta bucăți alese din muzica românească clasică și populară. Indată după program va urma muzică de dans și petrecere.

(3) Primul PICNIC al românilor DIN Bay Area și împrejurimi va avea loc în anul acesta în ultima Duminecă din Iunie--probabil în parcul Knowland din East Oakland. (O invitație specială se va trimite tuturor cu 10-15 zile înainte.)

(4) Munca voluntară pentru lucrări necesare la Casa Română & Capela va avea loc în mod special în luna Iulie. Cei care pot și binevoesc să dea o mână de ajutor sunt invitați să anunțe când și cât timp pot darui pentru binele comunității. CRC se va îngriji de masa celor care lucrează și, într-o măsură limitată, se poate aranja și pentru dormit. (Tel. [415] 839-4170 sau 834-9480 sau [707] 677-3705.)

REMEMBER

(5) În luna Septembrie (data exactă va anunța la timp) va avea loc **SIMPOZIONUL ANUAL CRC**. Tema, în continuare la cea din anul trecut, va fi tot "Câmpuri de concentrare și alte mijloace de coersiune politică în regimurile comuniste."-- Pentru participare cu comunicări Vă rugăm să Vă adresați D-lui Mihai Olteanu, coordonatorul simpozionului (121 Roundhill Court, Vallejo, CA 94590, Tel. 707 557-4068.)

(6) Servicii religioase au loc în ultima Duminecă din fiecare lună cu Par. Ioan Sârbu, la CRC, începând de la ora 11:00.

Unul din obiceiurile frumoase ale țării noastre era mărțișorul. În ziua de întâiu Martie, soțul oferea soției, copilul mamei sale și băieții la fete, tradiționalul mărțișor: câteva fire de mătase albă și roșie răsucite împreună, de care alărna o miniatură de aur, argint sau tinichea; după puterea buzunarului fiecăruia. Dar, indiferent de valoarea pe care o avea mărțișorul, efectul era același: emoția atenției împietrită cu anunțarea primăverii.

În Republica Populară Română, mărțișorul a fost înlocuit cu gtreangul care atârna amenințitor deasupra tuturor capetelor ce îndrăznesc să nu se splice înaintea călărilor comunisti. Și pentru a dovedi poporului că totul merge bine, Prezidiulul Călărilor a decretat sărbătoare pe tot timpul anului.

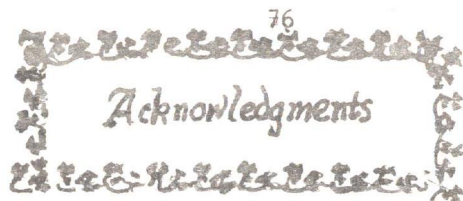
C. D.

NOTE

La încheierea Buletinului aflăm, cu sincer regret, că redactorul nostru literar Nicolae Novac a fost programat pentru o operație la ochi care-l va ține în întunec pentru câțva timp. Datorită contribuției lui majore la apariția revistei, am convenit să scoatem numerele 1 & 2 într-un singur volum. Nr. 3 va apare la începutul lui Septembrie '86.

Dorim confratelui, prietenului și poetului Nicolae Novac să treacă prin această încercare cu bine și să-și reia în curând activitatea creatoare cu aceeași bine cunoscută intensitate, lumină și inspirație.--

Confrații de la Redacția Buletinului CR

We Ring in the New Year
with a Real Membership Increase

It always gives CRC great pleasure to greet new members, and this quarter we would like to welcome:

REGULAR VOTING MEMBERS

Samoilă BERA.....Sacramento
Octavian PAPES.....Pacifica
Mihai & Anica STĂNESCU...San Jose

Associate members since 1983 as new immigrants, Mihai & Anica recently converted to voting membership. They have taken an active interest in our programs, and their contribution has made the difference. We look forward to seeing Samoilă & Octavian often at 124 Montecito too. THANK YOU ALL for this real show of support.

Associate Members

Florin & Emilia Altan (SF) Ilie Racoveanu (S.CA)
Dan Ghiocel (Fremont) Louis Tandi (San L.)
Alexandrina & Gh. Isac (NY) Stefan Theodoru (NY)
Nicolae Turcan (NYC)

CRC is pleased to be joined by these community-minded Romanian-Americans. Associate membership is meant to be an affordable means to participate in the continued effort for the development of CRC as well as a way our friends across the continent or even the Atlantic can offer their encouragement and support for a strong Romanian-American center in Northern California.

N.B. Membership dues support the property--
Bulletin subscriptions are separate.

AND...THANK YOU, too--ALL MEMBERS who have renewed!

77
At 8 Years Old--3/25/86
CRC Honors Its FOUNDER MEMBERS

In 1986 we hope to announce the last couple names to complete the last column on the Memorial Plaque gracing the entry hall of CRC [work of sculptor Mircea Goreniciu & artist Viorel Radu]. As a review, back in 1978 our founders took upon themselves (or did so retroactively at a later date) to pledge at least \$5/mo. until the 15-year mortgage was paid. Those charter members paid through 1985 are honored by an asterisk on the membership roster traditionally reserved for the inside back cover. (Founder membership in good standing now means accumulated dues/assessments of at least \$500 since the foundation--be it credited as a tax-deductible donation or special no-interest indefinite-term loan.

Those founders who have steadfastly come through month after month with more (\$10 or even \$50) are honored by a second asterisk. The third "*" denotes CRC's true patrons--all with at least 5 initial paid-up founder loan units and a cumulative contribution toward our mortgage obligation of \$2,500 or more.

THANK YOU, FOUNDERS. You have been the backbone of CRC. Where would the "Casa" be without you.? As our membership roster increases, we hope more and more of our dedicated Romanian-Americans will share the burden you have been shouldering.

Founder Member subscription/information forms available upon request.

MEMB. DUES RECEIPTS = MORTGAGE PAYMENTS ??

Ann'l. Stmt re. GOAL Attainment

Mo. Mortgage payment due.....	\$532
Average collectible memb. dues.	
Founders (23).....	\$310
Reg. Voting Memb (11)	55
Assoc. Memb. (26).....	26
	- 391
SHORT.....	\$141
Bal. must come fr. G.B. don. or any net program or rental income	

NOTE: If the 15 F.M. missing above pd.
reg., the add'l \$175 would cover the difference.

A Special Thank You to our Recent Donators

CRC is very grateful to those who appreciate the efforts and goals of our Romanian Center, see the need for help and generously offer their assistance.

GOLDEN BOOK

Angela JONESCU \$500

Valer Bursan	\$10	Building Repair Fund	
Antonio Docan	40	Emeric Kalman	\$10
Elena Maleanu	25	Judy Smultea	50
Octavian Papes	25	Anonymous	20

Assistance Fund: Florin Altan \$8

Thanks to the thoughtfulness of these members, CRC met its property tax obligation by the April 10 deadline & was able to send the drapes in the front rooms to the cleaners. And needless to say, Angela Jonescu deserves our special appreciation.

Ana Simpson & Anica Stanescu have agreed to lend some thought & expertise to help beautify the entry, salon, etc. & Margo Munroe gave us a pair of curtains to liven up the powder room a little. Furthermore, CRC and the Oakland Club finally came to an agreement on CRC's purchase of the furniture left on the premises after the sale of the property (\$200 in rental credit). By year-end all furnishings in front will be ours, and we can recover or replace as we see fit.

As many have noted, it is time CRC had a good stereo/public address system of its own. Flaviu Cristian & Eugen Coban have agreed to help us make a good selection when we are in a position to buy. Perhaps it's time for another BUILDING FUND DRIVE!

One beautification project (besides a lot of basement cleaning & trash removal) has occurred at CRC--out of absolute necessity. With plaster falling in the kitchen, our general manager managed to get a work crew together in time for the week-end rental, and CRC now enjoys a freshly painted kitchen, with much of the labor volunteered

and some rewarded by small stipends, as is customary when CRC can afford to do so for the newly arrived or unemployed refugee in need. (CRC also purchased a carpet shampoo-er to solve the heavy soilage problem in the entry after CRC programs and week-end rentals to large groups.) All was made possible by an increase in rentals in December-January, which unfortunately again suffered the doldrums in February and March, leaving CRC once more struggling to make ends meet and the April mortgage payment, in jeopardy.

ONCE AGAIN, CRC thanks all those who have continued to support its foundation and goals with their contributions of labor and love -- and funds.

AS FOR LABORS OF LOVE...special acknowledgment is due this quarter to:

OUR VOLUNTEER WORK CREWS

(hospitality, set-up/clean-up & repair)

Alexander Blaga

George Dicu

Avram Petre

Dorin Gheorghiu

Nelu Pizdrint

Aurelia & Petre Hoadrea

Vasile & Rodica Ranga

Elena & Gheorghe Horga

Ilie & Judy Smultea

Traian Lalescu

Eugen Stoia

Anton Szigalov

& All the others who gave them a hand!

Our appreciation also goes to Sorin Comanescu, our March photographer. We hope to be able to add some new pictures to our bulletin board in the entry hall. Watch for special announcements there as well.

In addition, CRC wishes to express its gratitude to all who have donated at the door or brought dishes to share at the common table. And never has CRC had such a bountiful buffet as that honoring Father Calciu's visit. [When Steve Negoescu and Irene Tanasescu brought in the immense ham and the tremendously huge pan of savory rice, the kitchen crew knew we were ready "to serve the multitude."]

Welcome to our NEW
BULLETIN CR Subscribers!
 (12/15/85-4/15/86)

CALIFORNIA

Florin & Emilia Altan
 Samoila Bera

*Dan Ghiocel

*Dawana Malek-Mandani
 Marius Neacsu ('85-86)
 Octavian Papes

*Olga Pollak (83-86)
 Ilie Racoveanu (S.CA)

*Louis Tandl

Out-of-State

Ecaterina Curtean (IN)

A. & G. Isac (NY)

*Ladis Kristof (OR)

*Cornel Petrassevich (MS)

*Anghel Rugina (MA) (84-5)

*Nicolae Turcan

WELCOME BACK TO OUR RENEWALS 1st qtr.

U.S.A. (\$5/yr/bulk mail)

No. Calif.

Remus Bretoi

*Alexander Blaga (85-86)

*Dorin Gheorghiu (85-86)

*Emeric Kalman

*Mihai Olteanu

*Fr. & Trajan Ocneanu

*Mircea & Rodica Ratiu

*Ana Simpson (85-86)

*Ilie Smultea

*Judy Smultea

Cathie Whitesides

So. Calif.

Miron & Suzie Butariu

*Ileana Petrescu (85-86)

Other States

**Tiberius Ciorogariu (NY)

*Lydia Covinea (IN)

D.Mihaescu (81-86) (MI)

*Nicolae Novac (IN)

*John Simicin (IN)

CANADA (\$7.50 U.S./yr)

*Chirila Ciuntu

Dan Fornade

EUROPE (\$10/yr. Airmail)

*G.François Culica

Constantin Sporea

*Ovidiu Vuia

 *Bul.subs.above min.rate
 (gen. \$10)

Special THANK YOU to our PATRON DONATORS**

Cathie Casper (\$25)

John Rucsin (\$10)

Tiberius Ciorogariu (\$20) Ilie Smultea (\$50)

**Over suggested \$10 subs.donation

Bulletin Status Report

(1) Total circulation 400

(2) 104 1985-paid subscribers; 65 thus far, 1986

(3) Tot.cost Bul.'85=\$1700 (\$425/issue)

1/3 cost prov.by min.rate subs.; 2/3 shared
 equally by \$10 suggested don. & patrons

(4) Goal '86=170 subs.@ \$10 aver. annl.bul.donation

(5) Detailed financial statement available.

REFUGEE RESETTLEMENT PROGRAM
 Voluntary Services Directory

CRC has been developing a file on the professions, occupations, trades, special skills & hobbies of its member-contributors as well as a list of those willing to help our refugee/immigrants settle into and adjust to life in America.

Our newcomers must find reasonable housing & jobs and need help overcoming the language barrier. Translation/interpretation and form-completion assistance as well as transportation are often requested. If you own, manage or have access to suitable apartments in the Bay Area or can assist in finding jobs or even hire or provide on-the-job training yourselves, please let CRC know. We particularly need to know on whom we can call during work-day hours to help new refugees with difficulty in English in an emergency or to accompany them on visits to doctors, various governmental/social service agencies (CWD, SSA, DMV, INA), employment or real estate offices, banks or ESL/Vocational classes, etc. IF YOU CAN HELP or HAVE SUGGESTIONS, won't you complete & return the enclosed survey? The more volunteer assistance CRC can provide, the better it can serve!

Since its foundation, CRC has helped several hundred new Romanian refugee families settle in No. California and provided affidavits or written letters to U.S. Congressmen, immigration authorities & the U.S. Consulate in Romania for the uniting of more than 100 families in America. The person most responsible all these years is our RR/Affidavits Chairman, Eugen Coban of Santa Clara, along with our president, Ilie Smultea. In addition, the general managers of our property (first George Costache, then Vasile Ranga) have made efforts to be available to receive and help the newly arrived who calls or drops by Casa Română in Oakland.

CRC & the refugee community is grateful to all who have personally opened up their homes to, found jobs for, or otherwise served the newly arrived on an individual basis. The majority of our members are refugees themselves; and it is hoped that each new group of refugees will one day turn the tables also by lending a hand to the even newer arrivals.

APRIL 27	No religious Services	
MAY 4 Sunday	EASTER MASS Holy Resurrection Orthodox Parish Colored Eggs; Coffee Hour Easter Dinner (POT-LUCK) 	11 a.m. CRC Hall noon 1 p.m.
MAY 10 Saturday	ROMANIAN INDEPENDENCE Anniversary Violinist Andrei Bostan Romanian classical & popular songs Dancing w/buffet & bar available Donations welcome at the door 	7:30 p.m. CRC Hall
MAY 25 Sunday	Religious Services Father Sirbu officiating Holy Resurrection Orthodox Parish 	11 a.m. CRC Hall
JUNE 29 Sunday	Annual ROMANIAN PICNIC Watch for notice 10-14 days in advance (friends welcome) (badminton, V.B., zoo, playground) (mititei & refreshments) 	11 a.m. Knowland Park (Oak)
JULY	VOLUNTEER Work Month at CRC (Hall repairs, impvments, cleaning) Call [415] 832-9480 or 839-4170 or [707] 677-3705 	CRC Every day
AUGUST	2nd Picnic at New Location (?)	TBA
SEPT.	Annual SYMPOSIUM--Part II "Concentration Camps & Other Methods of Detention & Political Persecution in Communist Systems" For info. & paper contrib., contact M. Olteanu, Coord. @ 121 Roundhill Ct. Vallejo, CA 94590, (707) 557-4068	CRC TBA

CRC LIBRARY HOURS: Fridays 7-9 p.m., after church services & during CRC activities
FRIDAY NIGHT OPEN HOUSE: Fridays 7-11 p.m. (unless hall rented); games available (backgammon, chess, etc.)
RELIGIOUS SERVICES: reg.sched.last Sunday of month

THE FOUNDERS - FONDATORII de la CRC

Ioan & Virginia Balaci	*Romeo Peter Malattia.
** Alexander Blaga	*Otilia Bria Malattia
*Remus N. Bretoi	Nicolae Moisidis
*Valer Bursan	*John V. & Ilse Moldovan
*Alexander Burz	** Frances R. Ocneanu
*Nicolae Cazacu	*** Trajan Ocneanu
*Ion & Stela Cepoi	* Nick & Ana Olar
Margareta Cismaru	* Anca & Mihai Olteanu
*Eugen Coban	* Alexander Pârnu, Jr.
George Costache	* Rodica & Vasile Ranga
Geo. & Trudy Dănulescu	* Mircea Rațiu
Dan C. Didescu	* John Simicin
Nicolae Dimitriu	Ioan D. Sirbu
John Dumitru	*** Ilie J. Smultea
Mircea Gorenuc	** Judith C. Smultea
Sorin Issvoran	* Ionel Spinu
*Angela Jonescu	Elena Stamatescu-Greavu
** Fam. George Jordan	* Eugen Stoia
* Emeric Kalman	Leon Vasu

PROSPECTIVE FOUNDERS

* Liviu & Tess Bacos	Petru Daraban
----------------------	---------------

REGULAR VOTING MEMBERS

Samoila Bera	Ioan & Maria Manea-Manoliu
Alexander Blaj	Trandafir Mihutoni
Corneliu Constantinescu	Octavian Papes
Vasile & Dia Costea	Constantin Pavel
George Dicu	Ioan Pizdrint
Mihai & Anca Stanescu	

ASSOCIATE MEMBERS

Florin & Emilia Altan	Nicolae Novac
Tiberius St. Ciorogariu	Mary Patroan
Flaviu Cristian	Ilie Racoveanu
Antonio Docan	Jens Reuter
John Făgărașan	Paul Sebastian
Dionisie Ghermani	Ana Simpson
Dan Ghiocel	Constantin Sporea
Traian Golea	Mircea & Irene Tănăsescu
Toma Hentea	Louis Tandî
Dumitru & Florica Ichim	Georgia Tennyson
Alexandrina & Gh. Isac	
Traian Lalescu	Nicolae Turcan
Silvia Prodan Lange	Ovidiu Vuia
Ioan & Constanța Moșoiu	(H.A.) Margo Munroe

Christ Is Risen!

Hristos a Învîiat!

